

No 159.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. Rozesł. Apost.
Niedz. NMP. Szkaplerz.
Pon. św. Aleksego W.
Wt. św. Szymona z Lip.
Sr. św. Wincent. a Paulo.
Czw. św. Czesława W.
Piąt. św. Praksady P. M.

Wschód słońca: godz. 3 m. 56
Zachód słońca: godz. 8 m. 15
Dług. dnia: godz. 16 m. 19
Ubyło dnia: g. 0 m. 26

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie " 3 " —
Kwartalnie " 1 " 50
Miesięcznie " " 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie " 3 " 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie " 1 " 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 15 lipca 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Fabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” przed tekstem 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub 1-go miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

KONIAK SZUSTOWA

WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ

Patrz str. 12.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Szan. Panie, iż, po dłuższym odpoczynku, otwieramy magazyn swój od 1-go sierpnia przy ul. Andrzeja Nr. 4.

Z szacunkiem

Sobańskie.

Mamy zaszczyt zawiadomić WW. PP. Odbiorników, iż wbrew pogłoskom, rozsiewanym od pewnego czasu przez nieetyczną konkurencję, Skład nasz stale zaopatrzonej jest w armaturę żelazną od 1/4" do 12" w fosforbronzową zaś i mosiężną do 3" jak również, że odlew czerwienicowy odbywa się u nas codziennie o 11 rano i o 5 po poł.

B. Górecki i M. Wolski

Specjalna Fabr. Armatur i Odlewnia Mabli Łódź, ul. Karola Nr. 6. Telefon 5-77.

Katalogi i oferty na żądanie. 2455

50% oszczędności opalu, usuwa wilgoć patent MULTI-LIKATOR OGRZEWANIA Dr. W.P. Tobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71

kowania francusko-niemieckie dotknęły tego przedmiotu, Anglia zabiera głos stanowczy. W tym samym mniej więcej sensie wypowiedziały się Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, którym usadowienie się Niemiec w Maroku ze względu na bezpieczeństwo kanału Panamskiego bynajmniej nie jest na rękę.

Rosja jako sojusznica Francji stanęła po jej stronie i od zakończenia rokowań w sprawie marokańskiej uczyniła zależnymi dalsze układy z Niemcami, zapoczątkowane w Poczdamie. Włochy również nie życzą sobie usadowienia się Niemiec w Maroku. Słowem czy to na konferencji w sprawie marokańskiej, czy w starciu zbrojnym Niemcy byłyby odosobnione niemal całkowicie.

To też niewątpliwie dyplomacya berlińska nie była w zamiarze uczynienia ze sprawy marokańskiej kwestyi tak poważnej, aby zająć się nią miała konferencya mocarstw. Dla Niemiec porozumienie się w cztery oczy z Francją byłoby najkorzystniejsze; łatwo jednak było przewidzieć, że do takiego porozumienia dojść nie może.

Wojna w obecnych warunkach byłaby dla Niemiec przedsięwzięciem zbyt ryzykownym, bo w obozie przeciwnym stanęłyby Anglia, Francya, Stany Zjednoczone, Rosya i Włochy, gdy tymczasem Niemcy i to niezupełnie pewnie mogą liczyć na jedną tylko Austryę. Wywołanie zatem starcia zbrojnego nie mogło być celem dyplomacyi niemieckiej.

Ale poza sprawą marokańską Niemcy mają jeszcze inne nader poważne interesy i prawdopodobnie one to podyktowały dyplomacyi niemieckiej, by sprawę sultanatu wyzyskać na korzyść tych właśnie interesów.

Rokowania niemiecko-francuskie w sprawach kolonialno ekonomicznych wloką się leniwie, wciąż przerywane. Przyspieszenie tych rokowań leży przede wszystkim w interesie Niemiec.

Na terenie Turcyi Azyatyckiej, na którym oddawna już podbój pokojowy Niemcy z powodzeniem prowadzą, piętrzą się jeszcze poważne trudności, które należałoby usunąć, bo teren ten jest najdogodniejszym ujściem nadmiernej wytwórczości przemysłu niemieckiego.

Umowa poczdamska przyniosła Niemcom tę korzyść, iż Rosya wyrzekła się dalszego oporu przeciwko niemieckim planom kolejowym w Azji.

W sprawie budowy kolei bagdadzkiej Francya stawia Niemcom poważne przeszkody, w czym gorliwie popiera ją Anglia, nie życząca sobie zbliżenia się Niemiec do zatoki Perskiej. W Berlinie spodziewano się, że układy poczdamskie rozbiły koalicję wroga Niemcom, utworzoną przez Edwarda VII i że łatwo będzie skłonić Anglię

Skład masła O. Tauchert

z dniem 17 Lipca przeniesiony zostaje do sklepu frontowego przy

ul. Andrzeja Nr. 3.

Poleca masło znane ze swej dobroci i trwałości. — Dostawa do lotnisk w specjalnie starannym opakowaniu.

Telefon 21-52. Ceny niskie. Telefon 21-52.

Ogród Stow. Majstrów Tkackich, Przejazd Nr. 1.

W sobotę, dnia 15 (2) lipca r. b.

BEENEES

kapelmistrza krakowskiej orkiestry symfonicznej M. SELLERA.

Wspaniały urozmaicony program ze współudziałem najlepszych sił artystycznych Nowe debiuty: między innymi „3 GROEGS” 2608

najwspanialszych żonglerów czasu teraźniejszego.

Wejście: kop. 30.

Bilety wejścia wolnego są nieważne.

KAZIMIERZ OSSOWSKI Inżynier i obrońca patentowy. BIURA PATENTOWE. PETESBURG — Wozniesienskij Prospekt № 20. BERLIN — Postdamerstr. № 6. 519-26

Znakomity środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO poleca apteka W. DANIELECKIEGO.

Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12-93. 423r

WOJCIECH HERMANOWSKI ADWOKAT PRZYSIĘGŁY

przeprowadził się na ul. Św. Benedykta № 10. 2610101

Dyplomacya niemiecka.

Jakie pobudki kierowały dyplomacyą niemiecką w sprawie wniechania się Niemiec w sprawę marokańską, dotychczas jeszcze nie wyjaśniono. Niepodobna bowiem przypuszczać, by dyplomacya berlińska, dość wytrawna, była tyle naiwną, aby przy obecnym układzie stosunków na arenie politycznej międzynarodowej, marzyć mogła na seryo o stałym usadowieniu się na atlantyckim wybrzeżu Maroka. Na coś podobnego nie zgodziłaby się przede wszystkim Anglia, która dała już temu wyraz w oświadczeniu Asquta i w głosach prasy londyńskiej, wypowiedzianych się bez ogródek, iż jeżeli Anglia zostawiła Francji wolną rękę w Maroku na podstawie zawartego z nią układu, to jednak Francji bynajmniej nie przysługuje prawo przekazywania tych przywilejów na jakiegokolwiek inne mocarstwo i że w razie gdyby ro-

do porozumienia się z Niemcami w sprawie kolei azjatyckiej, idzie tylko o złamanie oporu Francji w tym kierunku.

Być może zatem, że podczas toczących się obecnie rokowań z Francją w sprawie marokańskiej Niemcy szukać będą odszkodowań na innych polach, nie w Maroku.

Czy atoli je znajdują?

Zatarg marokański oświetlił jaskrawo, jak dalece interesy Anglii i Niemiec są rozbieżne i przeciwstawne sobie.

O porozumieniu anglo-niemieckim mowy nawet być nie może. Na Francję mogłaby dyplomacja berlińska wywrzeć silny nacisk, ale z Anglią inna sprawa. Potężna jej flota czyni ją jeszcze władczynią oceanów i uzdalnia do energicznej a skutecznej obrony swych interesów.

Anglia potrafi sama obronić swoje panowanie na morzu, a cóż dopiero w sojuszu z Francją i Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej.

Kto wie, czy dyplomacja berlińska nie przeleczyła się zbyt niefortunnie, i nie rozpoczęła gry, która skończy się fatalnym jej pogromem.

S. J.

Statystyka nowego parlamentu austriackiego.

Cechą charakterystyczną tej nowej izby poselskiej jest wielka ilość posłów świeżo wybranych. Na 516 posłów 137 nie piastowało mandatów w poprzednim parlamencie.

Najliczniejszym stronnictwem nowej izby poselskiej będzie Związek narodowy niemiecki, stronnictwo, które mieści w sobie żywioły, przed dziesiątkami lat wchodzące w skład lewicy zjednoczonej. Związek narodowy niemiecki do tej pory liczy 102 członków. Ale nie jest wykluczone, iż będzie ich liczył więcej, ponieważ posłowie wolnomyślni, wybrani w Wiedniu, będą, przynajmniej częściowo, usiłowali dostać się w szeregi Związku. W poprzedniej izbie poselskiej Związek liczył 76 posłów. Jak wówczas, tak i teraz dzieli się on na cztery grupy: partię postępową (21 posłów, poprzednio 19), partię ludową niemiecką (66 członków), partię agrarną (21 członków, poprzednio 30) i grupę niemiecką radykalną (22 członków, poprzednio 14). Nadto w skład Związku narodowego niemieckiego wchodzi grupa, poprzednio nie istniejąca, a mianowicie grupa robotnicza niemiecka, licząca teraz trzech posłów.

Stronnictwo socjalno-demokratyczne wchodzi do izby poselskiej ze stratą pięciu mandatów, a mianowicie zamiast 87 członków, liczy obecnie 82. Największe straty ponieśli socjaliści niemieccy. W poprzednim parlamencie mieli 51 mandatów, teraz mają 43. Socjaliści czescy mają 27 mandatów, w tym jednego centralistę. Poprzednio mieli 24 mandaty. Socjaliści polscy zyskali dwa mandaty; zamiast 5 mają 7 mandatów. Socjaliści włoscy stracili jeden mandat i mają trzech posłów. Socjaliści ukraińscy także stracili jeden mandat.

Klub czeski jednolity będzie liczył o trzech posłów mniej niż poprzednio, a mianowicie 80 posłów. Strat w mandatach czesi nie ponieśli.

KRONIKA TYGODNIOWA.

Tegoroczne lato. — Elektrownia łódzka. — Two ochrony kobiet. — Opieka nad szwaczkami. — Warsztaty tkackie.

Widocznie tam ponad gwiazdami, wśród sił rządzących pogodą, zapanował nieład, zamącenie pojęć w sferze pełnienia obowiązków, tak, jak na ziemi, gdzie pod wpływem nowoczesnych teorii i teoryjek wszystko się wykoleja i nic i nikt na właściwe sobie miejsce trafić nie umie.

Już zima sprawiła nam srogi zawód, zamiast bowiem otulić ziemię całunem śnieżnym i zesłać mrozy, by oczyściły ją z chorobotwórczych miazmatów, zmagala się z wątpliwym powodzeniem z jesienią i wiosną, darząc to ulewami, to ciepłem w niewłaściwej porze, to znów tygodnie całe trwającym deszczem kapuśniaczkim, prusząc rzadką śniegiem, jakby na drwiny. Wiosna była nielepsza, zmagala się z zimą, naśladowała lato, wyskoczywszy z upałami, na które nawet trzej przysłowiowi święci nie poradzić nie mogli, a pod koniec swego panowania naśladowując zimą i to w czerwcu, w miesiącu sianokosów i upałów.

Ubytek posłów, należących do jednolitego klubu czeskiego, pochodzi stąd, że na żądanie agraryszów czeskich nie przyjęto do klubu jednolitego posłów: Praszka i księdza Zahradnika, którzy kandydowali na własną rękę, wbrew postanowieniu partii agrarnej. Do klubu jednolitego czeskiego należą grupy następujące: agrarysze (poprzednio 28 członków, teraz 36), młodocześni (teraz 16 członków, poprzednio 12), socjaliści narodowi (poprzednio i teraz 14 czł.), katolicy czescy (poprzednio 17 członków, teraz 7), postępowcy czescy (7 członków z profesorem Masarykiem na czele, poprzednio nie tworzących grupy osobnej).

Stronnictwo chrześcijańsko-społeczne (antysemickie) nazywa się obecnie „Zjednoczeniem chrześcijańsko-społecznym posłów niemieckich”. Poprzednio ten klub liczył 96 posłów, teraz 75.

Koło polskie prawdopodobnie będzie liczyło 72 posłów.

Stronnictwo słoweńskie ludowe katolickie będzie miało 20 posłów. Słoweńców liberalnych weszło teraz tylko dwóch. Kilku posłów słoweńskich jest niezdecydowanej barwy społecznej i partyjnej. Posłów chorwackich jest po dawnemu 9, posłów serbskich dwóch.

Włosi liberalni zyskali jednego posła i zamiast pięciu będą mieli sześciu. Posłów włoskich katolickich będzie po dawnemu dziesięciu.

Posłów ukraińskich z Galicji będzie 22, jak poprzednio. Posłów ukraińskich z Bukowiny, tworzących osobną grupę, jak poprzednio pięciu. Starorusini zatrzymali tylko jeden mandat. Rumuni mają, jak dawniej, pięć mandatów. Wszelkiemcom przybył jeden mandat, jest więc ich czterech. Dzikich w izbie będzie ośmiu, ewentualnie dziesięciu.

Nowe prawo akcyjne.

Jedną z najważniejszych okoliczności dla rozwoju przemysłu i handlu jest prawodawstwo. W szeregu zaś praw, wydawanych w tym zakresie, prawo o wspólnictwie akcyjnym jest pierwszorzędne znaczenia.

Spółka, jako środek zdobywania większych dla przedsiębiorstwa funduszy zasługuje już na uznanie, a cóż dopiero powiedzieć o spółkach akcyjnych, pozwalających uczestnikowi spółki przekazywać swój udział innej osobie bez dopełniania rejentalnych formalności.

To też spółki akcyjne zdawien dawna znajdują zastosowanie.

Dość powiedzieć, że już za czasów Polski samodzielnej spotykamy dwa towarzystwa na systemie akcyjnym oparte: „Kompania Manufaktur” i „Fabryki Płóciennej” w Łowiczu. Na czele pierwszej stał Andrzej br. Zamojski przy protektoracie samego króla Stanisława Augusta.

Fabryka płócienna w Łowiczu miała opiekuna w osobie księdza prymasa Poniatowskiego.

Za czasów Polski kongresowej tworzy się towarzystwo akcyjne eksploatacji kolei żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, a i później spotykamy wiele w tym kierunku prac i inicjatyw.

I początki lata nie były lepsze; a jaki będzie jego koniec, któż przewidzieć zdoła, wobec anarchii, panującej w dziedzinie meteorologii. Widocznie tak, jak na ziemi, jedni drugim wkraczają w sferę ich przywilejów i obowiązków, tak samo i ponad gwiazdami lato i zima, jesień i wiosna klócą się z sobą i nawzajem wiażą sobie w parady.

Nie zatem dziwnego, że i u nas tak zwane partye i partyjki, zamiast wierne hasłu „dla dobra ojczyzny i narodu”, wypisanemu na ich sztandarach, pracować uczciwie, toczą z sobą bezkrawne boje na cierpliwym papierze, wylewając rzeki atramentu w obronie tego, co nie jest warte, lub w walce z wiatrakami.

Tymczasem, jeżeli gdzie, to na ziemi naszej istnieje taki ogrom pracy społecznej, taka moc nader pilnych zadań, gwałtownie domagających się rozwiązania, że gdyby nie tylko wszystkie nasze partye zjednoczyły swe usiłowania, ale nawet pomnożyły się jeszcze dziesięćkrotnie, nie podobałyby im tak łatwo.

Opinia publiczna na bezdrożach, upadek kulturalno-moralny na całej linii, dobrobyt ogólny mniej, niż średni i idzie w stosunku malejącym,

Niewszystkie one jednak przyoblekały kształty urzeczywistnienia. Prawodawstwo rosyjskie pozostawiało tutaj wiele do życzenia. Zatwierdzenie towarzystw akcyjnych połączone było z dużymi trudnościami. Każda legalizacja spółki akcyjnej stawała się wypadkiem dnia.

Za czasów ministerium skarbu hr. Wittego następuje w tym kierunku zwrot pomyślniejszy. Koncesje na towarzystwa zaczynają być coraz łatwiej wydawane, ale forma tych koncesyj wiele jeszcze posiadała niedokładności. Nadmiar złego z koncesyj zaczyna korzystać różni aferzyści, uprawiający grynderstwo.

Okoliczność ta sprawiła, że spora ilość nowych towarzystw akcyjnych na kruchych oparła się podstawach i zniechęcała kapitalistów do nabycia akcji.

Ostatnio jednak czasy przynoszą nam nowe zmiany...

Spostrzeżono, że spółki akcyjne, na zdrowych oparte podstawach, nie tylko, że na powodzenie liczyć mogą, ale są jednocześnie znakomitą dźwignią rodzinnego przemysłu.

Powoli wytwarza się prąd zakładania towarzystw akcyjnych, a i ministerium handlu i przemysłu, które obecnie wspólnictwem akcyjnym się opieknie, dąży do dalszych ułatwień.

Przedewszystkiem zaczęto udzielać koncesje na towarzystwa akcyjne z kapitałem od 100,000 rb. przy akcyach 100-rublowych. Dalej zaczęto myśleć o gruntownem zreformowaniu prawa akcyjnego. Reforma polegać ma na skasowaniu systemu koncesyjnego. Towarzystwa akcyjne mają być zarejestrowane. Rejestracją ich zajmą się projektowane izby przemysłowo-handlowe według wskazówek przez ministerium handlu i przemysłu otrzymywanych.

Samo ministerium zastrzega sobie prawo udzielania koncesyj na towarzystwa akcyjne cudzoziemskie. Towarzystwa akcyjne będą mogły powstawać z kapitałem od 25,000 rb. przy 25-rublowych akcyach.

Z tych kilku zasadniczych warunków widzimy, że projekt nowego prawa daje bardzo dużo. Pozwoli bowiem drobnym kapitalistom uczestniczyć w rozwoju przemysłu swojskiego i w towarzystwach przez siebie organizowanych mieć głos decydujący.

Oby tylko to nowe prawo jaknajprędzej z dziedziny projektów przeszło w krainę urzeczywistnień!

C. E.

POLONICA.

S. p. Kazimierz Ratuld W Paryżu zmarł, przeżywszy lat 66, dnia 25-go czerwca, jeden ze znanych tam emigrantów naszych, s. p. Kazimierz Ratuld.

Urodzony w Piotrkowie dnia 7 sierpnia 1844 roku, w 16-tym roku życia udał się do szkoły Centralnej w Paryżu; ale zaledwie do niej był wstąpił, zaskoczony wypadkami 1863 r., powrócił do kraju i uczestniczył w nich czynnie, jako oficer ordyansowy generała Wysockiego. Ciężko

poczucie obowiązku marne, a śpiączka afrykańska ogarnia coraz szersze warstwy ku wielkiej szkodzie pracy społecznej, wlokącej się coraz leniwiej.

I nie zatuszują tego stanu rzeczy publiczności nawet tej miary co kronikarz „Biblioteki Warszawskiej” stwierdzający poniekąd słusznie, że rozwój sportów wśród młodzieży społecznej da nam pokolenie dorodniejsze i zarazem odporniejsze; bo zaraz potem następuje w tejże samej „Kronice” zgrzyt, wyrażający się w zachęcaniu młodzieży do pilniejszego studiowania nauk ścisłych by takie objawy, jak w pamiątkowej książce szkoły Chrzanowskiego, nie powtarzały się częściej, gdzie artykuły z nauk ścisłych świadczą o istotnej znajomości rzeczy, ale zalewa je istny potop utworów literackich, szwankujących mocno.

Ze zjawiska tego autor „Kroniki” wyciąga uzasadniony wniosek, że rośnie u nas nadmiernie liczba piszących, którzy mogliby być wybitniejszymi specjalistami, gdyby się uczyli, a stają się najpospolitszymi lichy zarabiającymi reporterami, więc lekceważonymi. Myli się jednak autor co do określenia zarobku reporterów, którzy bezwarunkowo w świecie dziennikarskim zarabiają su-

ranny, po wyleczeniu się, powtórnie udał się do Francji w roku 1868 i dzięki specjalnej uldze cesarskiej, przyjęty był odrazu na drugi kurs szkoły Centralnej, którą ukończył w stopniu inżyniera-konstruktora.

Jako ochotnik 5 go batalionu Legii zagranicznej s. p. Kazimierz Ratuld odbył całą kampanię pruską 1870—71 r. w armii Loary, był przy wzięciu Orléanu i w innych bitwach, w których otrzymał trzy rany.

Przeniesiony do korpusu inżynierii wojskowej s. p. Ratuld ukończył kampanię ówczesną w stopniu porucznika.

Na wstępie od r. 1872 zajmował stanowisko inspektora oświecenia i opał w Tow. kolei północnej. W r. 1875 uczestniczył znów jako członek gwardyi Don Carlosa w powstaniu karlistów w Hiszpanii, poczem powrócił na pomienioną koleję, z której wyszedł do emerytury w r. 1892, jako naczelny inżynier wydziału opał i oświecenia.

Chybione przedsięwzięcia finansowe i giełdowe podkopały jego zdrowie i zmusiły go pod koniec burzliwego i ruchliwego żywota do usunięcia się z jego widowni.

Dzielnemu żołnierzowi należy się od swoich i w przybranej ojczyźnie dobre wspomnienie.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dzień Radosława. Jutro Dzierżysława. W poniedziałek Dzierżykraja. **ZEBRANIA.** Jutro zwyczaj. zebr. członków Tow. abstynentów „Przyszłość”, o godz. 3 po poł. (w lok. wł. Konstancyńska 5).

— W poniedziałek zebr. kwart. zgrom. majstrów krawieckich, o g. 3 po poł., a o g. 7 wiecz. zebr. majstrów i czeladzi tegoż zgrom. (w lok. Millera, Miłkołajewska 40).

HARMONIA. Jutro zabawa Towarz. dram śpiew. „Harmonia” w Rudzie Pabianickiej, w lasku p. Burnego. Początek o godz. 3 po poł.

— Jutro zabawa cechu czeladzi murarskich w lasku Langego, po prawej stronie szosy Zgierskiej (Radogoszcz). Początek o g. 2 po poł.

PARK „ZRÓDLISKA”. Jutro zabawa ludowa Stow. robotn. chrześc. w parku „Zródliska”. Początek o godz. 2 po poł.

MUZEUW (Zielona 8). Codziennie otwarte Muzeum nauki i sztuki od g. 4 pp. do 10 w.; w niedziele i święta od g. 12 w. poł. do 10 w.

KRONIKA.

(x) **Odpust.** Jutro, t. j. 16 b. m., w kościele św. Stanisława Kostki odbędzie się odpust ku czci Matki Boskiej Szkaplerznej.

Sumę odprawi nowo wyświęcony kapłan, a kazanie wygłosi ks. Dyreński, b. wikaryusz przy kościele św. Stanisława Kostki, a obecnie proboszcz parafii Szczawin.

(f) **Wybory dozoru kościelnego.** Jutro w kancelaryi przy kościele św. Kazimierza w Widzewie o godz. 1 po poł., odbędą się wybory dozoru kościelnego. Pożądane jest jaknajliczniejsze zgroma-

dzenie się posiadających prawo głosu, właścicieli nieruchomości.

(x) **Rocznica.** Dziś wypada pięćset pierwsza rocznica wiekopomnej bitwy pod Grunwaldem.

(m) **Towarzystwo „Uczelnia”** otrzymało pozwolenie na otwarcie ośmioklasowego gimnazjum męskiego polskiego, ponieważ — jak powiedziano w urzędowym zawiadomieniu, daje się w Łodzi uczuć potrzeba zwiększenia liczby szkół.

(o) **Z komitetu giełdowego.** Starania o pociągi bezpośrednie na Syberję rozpoczęto już dość dawno. Niestety, na pierwsze kilka pociągów, tak mało było zgłoszeń, szczególnie z Łodzi, że nawet zaniechano myśli wysyłania dalszych pociągów. Dopiero na skutek starań podjętych na nowo w Komitecie rozdzielczym w Warszawie, o których niedawno wspominaliśmy, sprawę tę przeprowadzono pomyślnie i już jest ustalonych sześć terminów, w których odejda pociągi syberyjskie ze stacyi Warszawa — Brzeska o godz. 6 rano do Irkucka i dalej via Brzesko, Wiaźma, Biatrak, Czelański. Terminy są następujące: 20 lipca, 3, 17 i 31 sierpnia, 14 i 28 września.

Ładunki są przyjmowane na stacyi Łódź — Fabryczna od rana w terminach: 15 i 29 lipca, 2 i 26 sierpnia, 9 i 23 września.

Pierwszy termin jest już dla Łodzi spóźniony. Na późniejsze jednak pociągi przemysłowcy łódzcy dostarczą zapewne wiele ładunków, ponieważ giełda tutejsza otrzymuje ciągle zapytania o pociągi syberyjskie. Na pierwsze pociągi bezpośrednio Łódź dostarczyła bardzo niewiele ładunków, co przemysłowcy tłumaczyli zbyt późnym ogłaszaniem terminów odejścia. Obecnie mają do rozporządzenia aż 5 terminów zgóry wiadomych. Od ilości wysyłek wymienionymi pociągami w znacznej mierze zależy uruchomienie pociągów zimą.

Pociąg bezpośredni na Syberję idzie do Irkucka 21 dni.

(x) **Wycieczka kolejarzy.** Pierwsza partya zorganizowanej przez „Koło pracowników kolei fabryczno-łódzkiej” wycieczki na wystawę prac kolejarzy w Warszawie, wyjeżdża w niedzielę dn. 16 b. m. o godz. 6 rano, pociągami bezpośrednio komunikacyi Łódź — Warszawa. Dla uczestników wycieczki zarezerwowany jest osobny wagon pulmanowski. Na czele wycieczki stoi prezes „Koła” p. Maryan Duchnowski. Druga partya wyjedzie 30 b. m.

(m) **Wyjazd.** Wczoraj o godzinie 6 po południu wyjechał z Łodzi za granicę do Karlsbadu na urlop dwumiesięczny policmajster tutejszy, pułkownik Riezanow, żegnany uroczystie przez przedstawicieli policji i administracyi.

(x) **Ze zgromadzenia czeladzi ciesielskich.** Dnia 16 b. m. o godzinie 10 rano w domu Towarzystwa strzeleckiego przy ulicy Wodnej № 4 odbędzie się roczne ogólne zebranie.

(m) **Stowarzyszenie pracowników piekarskich i cukierniczych, żydów.** otworzyło swoje biuro przy ulicy Wschodniej № 18, w sali Wiedeńskiej. Biuro jest czynne od godziny 12 do 4 po południu.

(x) **Stowarzyszenie czeladzi ślusarskich** ma zamiar w tym roku uroczystie obchodzić 70 letni

jubileusz, wspólnie ze Stowarzyszeniem kowali, którzy przed utworzenie własnego Stowarzyszenia należeli do zgromadzenia ślusarzy.

(x) **Odnaczenie.** Właściciel mechaniczno-ślusarskiego zakładu, p. Leon Wolski, otrzymał za wyrób maszyn i sztanc na wystawie w Rostowie nad Donem medal srebrny i na wystawie w Melorowie medal złoty.

(x) **Zguba.** W administracyi naszego pisma złożono znalezione dwie portmonetki, jedną z pięniędzmi a drugą tylko z papierami i kartką, w której znalazła zaznacza, iż znajdujące się w portmonetce 35 kop. wrzucił do puszek na „Pogotowie ratunkowe.” Właściciele odebrać je mogą w godzinach biurowych od 9 rano do 7 wieczorem.

(f) **Dzień biednych.** Na posiedzeniu komitetu „dnia biednych” w czwartek ubiegły zebrali się przewodniczący poszczególnych sekcji z członkami tychże razem w liczbie dziesięciu. Przewodniczył p. Maurycy Hertz.

Rozpatrywano w dalszym ciągu sprawy wewnętrzne organizacyi obchodu „dnia biednych”. Następne posiedzenie odbędzie się w przyszły czwartek dnia 20 b. m. o godzinie 8 wieczorem w lokalu Stow. prac. przemysłu i handlu Spacerowa 21.

(x) **Z Harmeni.** Jutrzejsza zabawa leśna Towarzystwa muzyczno-dramatycznego „Harmonia” zapowiada się bardzo obiecująco. Lasek Burnego w Rudzie Pabianickiej, przy przystanku Janówek, jest jedną z najodpowiedniejszych miejscowości podmiejskich w okolicach Łodzi. Powrót tramwajami zapewniony.

(x) **Teatr letni.** Od nadchodzącej środy dnia 19 b. m. Łódź zyskuje pożądaną teatrzyk letni w ogrodzie przy Grand hotelu. Będzie to przedsiębiorstwo prowadzone solidnie lecz bezpretensjonalnie, którego repertuar stanowić mają wodewile, lekkie komedye i farsy jednoaktowe. Tym sposobem Łódź zyska na lato wielce pożądaną rozrywkę, której brak dotkliwie uczuwać się dawał.

Dyrekcya tego teatru zaangażowała między innymi panie: Marjewska-Głuszczyńska, Żarska, Krasieńska i Wisniewska oraz panów Trzywdara, Gąbickiego, Wojciechowskiego i Józefowicza. Sezon rozpoczynają jednoaktówka hr. Aleksandra Fredry „Consilium Facultatis” oraz dwie jednoaktówki tłumaczone: „Dla sztuki” i „Uświadomiona pensjonarka”.

(x) **Benefis.** Dziś wieczorem w ogrodzie Stowarzyszenia majstrów tkackich przy ul. Przejazd № 1, odbędzie się benefis kapelmistrza krakowskiej orkiestry symfonicznej M. Sellera ze współudziałem najlepszych sił artystycznych.

(a) **Fabryka margaryny.** Kupiec, Józef Wolf, uzyskał pozwolenie ministerium handlu i przemysłu na otwarcie i prowadzenie na Bałutach zakładu dla produkowania margaryny.

(a) **Plany zatwierdzone.** Wolf Bernheim uzyskał zatwierdzenie planów na budowę 2-piętrowej tkalni mechanicznej i innych budynków fabrycznych i gospodarczych w Radogoszczu przy ulicy Łąkowej № 13 15.

to, a że są lekceważeni, to wina ich słabego wykształcenia. Dobry i dobrze wykształcony reporter jest cenną siłą w dziennikarstwie i gdybyśmy takich tylko mieli, opinia publiczna u nas nie schodziłaby na bezdroża.

Toż samo wszelako niedokształcenie w obranym zawodzie widzimy u nas i na innych polach pracy, dlatego też każdy czyn, ułatwiający to wykształcenie, podnosić należy i gorąco doń za chęć ogół. Istnieje np. w Łodzi szkoła rzemiosł, dla tych najbardziej wydziedziczonych przez znaczną, których nie stać na drogę uczenia. Dla szkoły tej jeden z fabrykantów ofiarował warsztat tkacki, ale inni jakos ospale idą za jego przykładem i ogół leniwie uczelnię tę popiera. Sama zaś dla braku środków materialnych zaopatrzyć się w potrzebne pomoce naukowe nie może.

Środki te atoli, poszukawszy pilnie, znaleźć by można. Weźmy choćby tak zwane kaucyje składane w elektrowni miejskiej przez konsumentów prądu, dla zabezpieczenia regularnej opłaty za jego dostarczenie. Kaucyje te wynoszą od 25 do 150 rubli od konsumenta, a są podobno i drobniejsze. Elektrownia nie płaci konsumentom

żadnego procentu, a płaciby powinna, bo przecież kapitałami tymi obraca. Dla konsumentów w wielu wypadkach byłyby to grosze.

Z tych groszy jednak tworzą się setki a może i tysiące, które, obrócone na cele społeczne, dałyby nam możność wielu potrzebom skutecznie zaradzić. Już to wogóle nie przywykliśmy szanować groszy, niepomni maksymy naszych ojców, że „kto nie szanuje szeląga, nie wart talara”.

Wprowadźmyż możliwie jaknajrychlej w życie tę zbawienną maksymę, a niezawodnie starczy nam na rozwinięcie w dużych rozmiarach oddziału łódzkiego Towarzystwa opieki kobiet, tak bardzo w naszym mieście potrzebnego.

Gdzież bowiem kobieta pracująca, kobieta samotna, bardziej narażona jest na upadek, na wpadnięcie w sidła indywidualistów bez czci i wiary, niż w Łodzi. Spory kontyngens tych ofiar dostarczają szwaczki i wogóle kobiety zarabiające drobnym przemysłem domowym, wyszukiwane haniebnie, przeciążane pracą nad siły, a tem samem łatwo podające ucho obietnicom lepszych zarobków, choćby na krańcu świata. Na ten lep bandlarze żywym towarem biorą najwięcej kobiet.

Dlatego też powołanie do życia Towarzystwa opieki nad szwaczkami, a lepiej jeszcze utworzenie Związku robotnic przemysłu domowego jest sprawą palącą dla Łodzi. Związek taki istnieje w Berlinie, ułatwia robotnicom pracę, jej warunki, nabywanie produktów spożywczych i materiałów, utrzymanie siebie i wykształcenie zawodowe.

Ale inteligentne panie z zarządu nie poprzestają na urządzaniu koncertów i rautów na rzecz Związku, na obcowaniu ze stowarzyszonymi raz do roku na ogólnych zebraniach, lecz sercem zbliżają się do ostrzyż swoich z ludu, badają pilnie ich potrzeby materialne i duchowe i starają się im zaradzić skutecznie.

Inicyatywę do założenia podobnej instytucji w Łodzi powinien wziąć „Koło Panien”, bo skoro nasze panie zechcą i wezmą się do rzeczy z właściwą im energią, wnet myśl ta rzuciona przeobrazi się w czyn doniosły społecznie.

Józef Makowski i Edward Gutknecht uzyskali zatwierdzenie planów na nadbudowę piętra na budynku, w którym ma się mieścić tkalnia mechaniczna, we wsi Nowe Złotno pod Łodzią.

(f) Nowa budowla. Miejskowa komisja techniczno-budowlana przyjęła i zatwierdziła plany inż. arch. p. Edwarda Banasza na przebudowę Skating ringu „Victoria” na kinematograf.

Będzie to, jak widać z planów, jedna z najpiękniejszych budowli w mieście.

Sala, z umieszczoną w głębi dużą sceną, urządzona będzie w tonach makartowskich (ciemny pons ze złotem) na tem tle artystyczne malowidła.

Sala posiadać ma 800 miejsc; do środka prowadzić będzie 5 wejść stałych, dla bezpieczeństwa zaś będzie 7 wyjść zapasowych.

Balkon, posiadający dotychczas 4 klatki schodowe, będzie miał ich 6. Westibul posiadać będzie ściany ze szkła kryształowego.

Nadzór nad przebudową i artystycznymi urządzeniami powierzono inż. Banaszowi.

(c) Biuro wyszukiwania pracy. Wczoraj odbyło się posiedzenie zarządu Biura wyszukiwania pracy przy chrz. Tow. dobr. Przewodniczył p. Józef Riechter.

Odczytano sprawozdanie z działalności Biura, które drukowaliśmy przed kilku dniami.

Następnie postanowiono wydrukować ogłoszenia o Biurze i rozwiesić je w widocznych miejscach w fabrykach, kantorach, poczekalniach kolejowych, tramwajowych i t. d., aby poszukującym pracy ułatwić znalezienie Biura.

Dotychczas 80 przemysłowców zadeklarowało składki na utrzymanie Biura ogółem w sumie 5,000 rb.

(f) Patentowany sposób prowadzenia handlu. Jesienią roku ubiegłego zjechali do Łodzi p. Piechowski, b. kupiec warszawski i „wdowa po doktorze”, p. Aleksandra Mroziewiczowa. Wynajęszy duży lokal w domu koncertowym Vogla, otworzyli elegancką restaurację z produkcjami t. zw. kabaretowymi pod nazwą „Ermitage”.

Wkrótce zakład ten zdobył sobie niesłychane powodzenie, mimo bajecznie wysokich cen. Bawiono się tam doskonale, szampan płynął, złota młodzież zdobywała nowe liście wawrzynu do wianka na swą przedwcześnie wyłysioną nadużyciem głowę. Divy kabaretowe obficie zniwo.

Tak szło przez całą zimę. „Ermitage” zyskał miano jednego z najweselszych i najmiłszych przybytków podkasanej muzy, a do opinii tej w znacznej mierze przyczyniała się dobrze zaopatrzona piwnica.

Nagle padła wieść, że w tem dobrze zagospodarowanym państwie niewszystko idzie tak składnie, jakby się w oko zdawało. Przy końcu sezonu zasępiły się drzwi „Ermitage” dziwnie procesy. Szli drobni handlarze ptactwa, włośczyzny, dopominając się o swoje należności, wynoszące niewielkie sumy. Szli i idą, codzień bowiem słyszą jedną i tą samą odpowiedź — „niema pieniędzy”.

W tym też czasie sprawa p. Piechowskiego i pani Mroziewicz zaczęła się wkręcać coraz bardziej. Kilka dni temu komornik zrobił im zajęcie za nieoddane kaucje i niezapłaconą pensję orkiestry, przedwczoraj zaś komornik sądu okręgowego za niezapłacony lokal opieczetował wszystkie naczynia i sprzęty stołowe.

Okazuje się obecnie, że należności dostawców „Ermitagu” przenoszą 40,000 rb.

Litania długów jest bardzo długa, a tem dziwniejsza, że sezon zimowy dał z górą 25,000 rb. zysków. Co się więc stało z pieniędzmi?

P. Piechowski dowodzi podobno, że stracił, wszedłszy w spółkę z „Museumem” w ogrodzie Grand-Hotelu. Straty te mogły wynieść 2—3 tysięcy rb., a gdzie reszta?

Straty, jakie poniosła większe firmy, choć duże, mniej jednak im szkody uczynią, aniżeli strata kilkuset rubli, całego majątku biednego handlarza, jakich wielu pozorywał p. Piechowski.

Co do godnej pary wspólników zaznaczyć jeszcze należy, że p. Piechowskiemu już raz ogłoszono upadłość w Warszawie, p. Mroziewicz zaś jest wdową nie po lekarzu, lecz po felczerze od św. Łazarza. Wiadomości zaś, które, umyślnie, w celu zwiększenia kredytu, rozpuszczał p. Piechowski o pieniądzach pani M., ulokowanych na hipotekach, są zmyślone.

(h) Sprawy sądowe. II wydział karny Piotrkowskiego sądu okręgowego rozważał następujące sprawy:

1) W sierpniu 1910 r. zamieszkały przy ulicy Długiej № 121 Adolf Szybert otrzymał z poczty anonimowy list z żądaniem wypłacenia 4,000 rb. osobie, która przyjdzie po nie. 15 września wieczorem do mieszkania Sz. ktoś zadzwonił, a gdy Szybert otworzył, do przedpokoju weszło 2 młodych ludzi, jeden z nich, nie mówiąc, złapał Sz. za twarz przyciem Sz. zauważył iż nieznamy miał czemś nasmarowaną rękę. Sz. silnym uderzeniem powalił nieznanego na podłogę.

Napastnicy ratowali się ucieczką, pozostawiając na podłodze pelerynę oraz list pisany do Szyberta w języku niemieckim; w liście tym A. Wulke, osoba zupełnie nieznaną Sz. prosi by przybył wieczorem o godzinie 11-ej na wskazane miejsce.

O powyższem zawiadomiono policję. W dniu 5 listopada 1910 r. Szybert powtórnie otrzymał list z poczty w polskim języku, w którym ktoś, mianujący się „przywódcą bandy mścicieli”, żądał pod groźbą śmierci zapłacenia 2,500 rb. osobie, która przyjdzie.

W dniu 10 listopada z rana do Sz. przybył chłopiec i przyniósł list, Sz. kazał chłopcu przeczytać list na głos.

Podczas czytania kuzynka Sz. uprzedziła o powyższem policję. Przybyła na miejsce policja aresztowała chłopca, którym, jak się okazało, był Stefan Smurzyński. Chłopiec oznajmił, iż list otrzymał od nieznanego młodego człowieka, który pozostał na ulicy.

Według wskazówek chłopca aresztowano Symilowskiego i Charę, z których S. dał list, a Ch. był przy tem.

Na zasadzie powyższego pociągnięci zostali do odpowiedzialności sądowej 16 l. m. Kładawy Edward Symilowski i 15 l. m. Kładawy Stefan Chara.

Na sądzie obydwa podsądni się przyznali i skazani zostali na osadzenie w więzieniu po 2 lata i 6 miesięcy.

W drugiej sprawie odpowiadali: pozbawiony już praw i przywilejów Konstanty Smuga, Władysław Stawiarski, Władysław Choliński, Stanisław Kerpól.

Smuga, Stawiarski i Choliński w nocy 18 grudnia 1910 r. we wsi Ruda Pabianicka skradli ze sklepu Szpajdla różne produkty na sumę 60 rb. przyczem popełnili tę kradzież przy pomocy wybiicia szyby w drzwiach sklepu, Kerpól zaś kupił skradzione rzeczy.

Na sądzie oskarżeni do winy nie przyznali się; skazani zostali: Smuga na oddanie do rot aresztańskich na 2 lata i 6 miesięcy, Stawiarski i Choliński po pozbawieniu praw i przywilejów po jednym roku rot aresztańskich, a Kerpól na jeden miesiąc aresztu policyjnego.

(a) Rozbiegane konie. Wczoraj po południu, po wracający z Łodzi do domu właścianin wsi Miodków, gm. Rogóźno, pow. brzezińskiego, Aleksander Dziegielewski, pozostawił konie, zaprzężone do wozu, na ulicy, a sam wszedł do sklepu po sprawunki. Tymczasem konie sploszyły się i poniosły w ul. Łęczycką, następnie do parku Królewskiego i tam dopiero, gdy zawadziły wozem o ślip, zdołano je zatrzymać. Na ul. Łęczyckiej bawilo się podówczas mnóstwo dzieci, z których dwoje zostało potrąconych przez rozbiegane konie; odniosły one dotkliwe obrażenia ciała. Opatrzył je lekarz miejski, dr. Weisman. Dziegielewski poniósł znaczne straty, gdyż konie pozrywały uprzęż i polamały wóz.

(b) Aresztowania. Wczoraj zostali aresztowani złodzieje: Wojciech Byk (Dolna nr. 16) i Leon Kubacki (Brzezińska 90), którzy popełnili kradzież u stróża domu nr. 40 przy ul. Składowej, Antoniego Legendzkiego.

(h) Kradzieże. Wczorajszej nocy skradzione ze sklepu Idy Egle, przy ul. Brzezińskiej nr. 16, za pomocą podrobionego klucza, różne rzeczy, wartości kilkunastu rubli.

— Z mieszkania Bogumiła Keljana, Rybna 12, skradzione rzeczy, wartości 69 rb.; również z mieszkania Jakóba Gersona skradzione rzeczy na sumę kilkunastu rubli.

(p) Pogotowie ratunkowe w ciągu dnia wczorajszego między innymi wzywano do następujących wypadków:

— Ogólnemu osłabieniu oraz atakom nerwowym uległo pięć osób.

— Wczoraj wieczorem wracała dorożka ze stacyi tramwajów zgierskich Ottylia Kün, ze znaczną sumą pieniędzy; nagle zauważywszy brak woreczka, dostała silnego ataku nerwowego, tak iż wypadła z dorożki. Chorą lekarz Pogotowia odwiózł do domu.

(a) Pożar w okolicy. Wczoraj, o godz. 4 po poł., w zagrodzie Wojciecha Klamki we wsi Sikawa, gminy Nowosolna, wynikł pożar, który w niespełna dwie godziny strawił doszczętnie całą zagrodę. Ogień zaprząszył

dzieci, pozostawione bez dozoru. W chwili wybuchu pożaru domownicy znajdowali się w polu, to też całe mienie ruchome poszło z dymem wraz z zagrodą. Straty wynoszą przeszło 2000 rb. Przy pożarze czynne były straż miejska i 1 oddział straży ogólnowolnościowej.

(a) Z gospodarki miejskiej. W Zgierzu, na Nowym Rynku, w pobliżu poczekalni tramwajowej, znajduje się studnia, którą w r. b. reparowano już kilkakrotnie, a która, pomimo to, jest stale zepsuta.

Narzekania mieszkańców dzielnicy nowomiejskiej na brak wody nie dochodzą widocznie magistratu, skoro nie zarządzi on gruntownej reparacji studni.

W podobnym stanie, jak studnia miejska, znajdują się niektóre studnie prywatne; właściciele domów obojętnie patrzą na to, jak lokatorzy zmuszeni są nosić wodę ze studni, znacznie odległych od ich mieszkań.

(a) Wiekowe kołozy. W majątku Proboszczewice, gminy Łuźmierz, posiadłości p. Kawczyńskiego, znajdują się dęby i lipy, mające po 10—12 łokci obwodu, w Łuźmierzu zaś stoi pradziad—dąb, którego pień ma obwodu 13 i pół łokcia.

Drzewka te stoją z górą 300 lat. Rzadkie to już okazy.

(a) Zabawa „Lutni” zgierskiej. Jutro, o godzinie 2-ej po poł., w lesie zgierskim, w pobliżu tramwajów, odbędzie się wielka zabawa „Lutni” zgierskiej. Organizatorzy zabawy przygotowują wiele nowych, nieznanych jeszcze, atrakcyj. Między innymi, program jutrzejszej zabawy obejmuje występ kwartetu humorystycznego. Na zabawę wybiera się bardzo wiele osób.

Z WARSZAWY.

* Samochód w płomieniach.

Wczoraj, o godz. 9 wiecz., samochód nr. 27, prowadzony przez pałacza, Stanisława Żółtackiewicza, na skrócie z ul. Siłowej na Książęcą przewrócił się skutkiem nieostrożności pałacza. Wstrząśnienie było tak silne, że pękł zbiornik benzyny, która wybuchnęła z ogłuszającym hukiem i niemal jednocześnie samochód stanął w płomieniach.

Jadący samochodem wypadli na bruk, doznając dość ciężkich obrażeń. Szofer uległ stłuczeniu głowy i poranieniu czoła; Hieronim Sarnacki, rzeźnik, odniósł rany szarpane głowy i czoła, siła wybuchu oderwała mu ucho; Pogotowie przewiozło go do Dzieciątka Jezus w stanie ciężkim; 30-letni Kazimierz Bączynski — oderwanie ucha i rany szarpane głowy.

Płonący samochód zaleli wodą strażacy z oddziału nowoświatowego; oczywiście maszyna uległa zupełnemu zniszczeniu.

Automobil należy do utrzymującego dorożki samochodowe, p. Pawła Kołodziejskiego.

Z KROLESTWA.

Zjazd straży ogólnowolnościowych. Częstochowska straż ogólnowolnościowa w dniu 5 listopada r. b. obchodzić będzie 40-letni jubileusz istnienia. Z okazji tej urządzony będzie zjazd delegatów straży ogólnowolnościowych z różnych miast Królestwa. W tymże dniu nastąpi poświęcenie nowo wybudowanej remizy kosztem około 20 000 rb.

Muzeum higieniczne. Zawdzęcając wystawie częstochowskiej, w parku pod Jasną Górą pozostał piękny budynek Muzeum higienicznego, w którym co rok urządza się wystawę modeli i pokazów w zakresie higieny życia codziennego. W r. b. otwarto również Muzeum dla zwiedzania i umieszczono w niem specjalnego instruktora. Płatnicy za drobną opłatą chętnie zwiedzają Muzeum.

Sprawy szkolne. Donoszą z Lublina, iż znany historyk i publicysta, wychowaniec szkoły głównej, autor wielu powieści historycznych p. Walerj Przyborowski, od nowego roku szkolnego obejmie katedrę języka polskiego i literatury w tamtejszej szkole imienia Staszica.

— W Częstochowie w dniu 1 września r. b. będzie otwarta szkoła stolarska, do której będą przyjmowani kandydaci w wieku od lat 13 z dwuklasowym wykształceniem lub obznajmieni ze stolarstwem. Opłata wynosi 10 rubli półrocznie.

Zapis tylko od 15 do 25 sierpnia; prócz tego otwarte będą od dnia 15 września kursy wieczorne rysunków i kreslenia dla uczniów rzemieślniczych pracujących w branży metalowej. Opłata wynosi 8 rb. rocznie. Zapis tylko od 1 do 10 września i od dn. 20 września kursy wieczorne rysunków i kreslenia dla uczniów rzemieślniczych, pracujących w branży drzewnej. Opłata wynosi 8 rb. rocznie. Zapis tylko od 10 do 16 września.

Kandydaci do szkoły stolarskiej i kursów wieczornych powinni przedstawić przy zapisie metryczki urodzenia, a uczniowie kursów wieczornych oprócz tego zaświadczenie cechu, że są rzeczywiście termniatorami.

Po ustanowionych terminach i bez wymienionych dokumentów nikt z kandydatów nie będzie przyjęty do szkoły i na kursy.

Blizszych informacji udziela kancelarya warsztatów (Częstosłowa, Szkolna 10) od 10 sierpnia w godzinach między 7 i 9 wieczorem.

Nowożytny Gessler. Z Pułtusk donoszą do „Frajnda”: „Naczelnik powiatu polecił ogłosić w synagodze w poniedziałek, w czasie uroczystego czytania „tory”: Ponieważ młodzież żydowska jest bardzo zepsuta, rewolucyjna, przeto rozkazuje on, że kto go, naczelnika, spotka na ulicy i nie powita, będzie skazany na 7 dni aresztu.”

Smiertelny strzał. Przed kilku dniami do Józefa Dobrowolskiego, zamieszkałego w Siekierach (gnb. kielecka) przybyło w goscinę trzech wychowanców szkół sosnowieckich, synów monterów fabryki Fitznera i Gampera w Sosnowcu, Wilka, zamieszkałego w t. zw. barakach Pawlika na Konstancyńowie. Otóż w środę, jeden z uczniów, 10-letni Wacław Wilk, oglądając dubeltówkę, wystrzelił tak nieszczęśliwie, iż położył trupem 11-letnią wychowanicę p. Dobrowolskiego, Irenę Gałczyńską.

Z dzielnic polskich.

Z KRAKOWA XI zjazd lekarzy i przyrodników polskich, który rozpocznie się tu dnia 17 lipca, zapowiada się świetnie. Przedstawicielem ministerium oświaty będzie rektor uniwersytetu krakowskiego, prof. Witkowski; Akademii umiejętności — prof. Zoll; namiestnictwa — referent sanitarny dr. Łachowski; wydziału krajowego — poseł Bernackiowski. Reprezentowane też będą wszystkie polskie stowarzyszenia naukowe lekarskie i przyrodnicze. Czesi wysyłają na zjazd, jako przedstawiciela uniwersytetu praskiego, profesora Halavę, jako przedstawiciela politechniki praskiej — profesorów Stoklasę i Kurasza. — Jak ogłasza „Wiener Zig.”, cesarz Franciszek Józef manował chemika fabryki w Iwanowo-Woźniesiensku w Rosyi, dr. Karola Dziewońskiego, zwyczajnym profesorem chemii w uniwersytecie Jagiellońskim.

ZE LWOWA. W Drohobyczu zmarł w niedzielę 21-letni Bernard Schächter, głuchoniemy, który podczas strzelaniny w dniu 19 czerwca, stojąc na balkonie, otrzymał ranę w koscie pachy. Dotąd zmarło razem 26 ludzi. Z leżących w szpitalu kilku wyjdzie kalekami na całe życie.

Ostatnia poczta.

— Jak słychać w sferach, czerpiących wiadomości z kół dyplomatycznych, układy pomiędzy obydwoma pałomocnikami rządowymi w celu uregulowania sprawy marokańskiej Kiderlen-Waechtem ministrem niemieckim spraw zewnętrznych i ambasadorem francuskim Cambonem, toczą się w zupełnym spokoju i w tonie przyjacielskim, a mają przebieg zadowalający. Prasa dostrzega zatem, że wszystkie mocarstwa, bezpośrednio w sprawie Maroka zainteresowane, objawiają szczerą chęć, aby różnice poglądów pomiędzy Francją i Niemcami załagodzić i nie dopuścić do poważniejszego nieporozumienia.

— Niemiecki podsekretarz stanu powołany został telegraficznie do kanclerza Bethmana-Hollwega, tłumacząc sobie niektóre organa prasy w sposób optymistyczny tem, że podsekretarz stanu jest urzędnikiem, którego zadaniem jest, między innymi, informować bezpośrednio monarchę o przebiegu rozpraw; kanclerz zatem powołał go do siebie,

aby mu udzielić potrzebnych wiadomości o sprawie. Zresztą, zdaniem prasy, usposobionej względem sprawy marokańskiej optymistycznie, od chwili, kiedy ambasador rosyjski w Berlinie czynił sekretarzowi stanu dla spraw zewnętrznych przedstawienia w formie uspokajającej, stało się widocznem, że obawa poważniejszego zawikłania w sprawie marokańskiej jest wykluczona.

— W prowincyi tureckiej Epirze mnożą się niepokojące oznaki, świadczące o gotującym się ruchu rewolucyjnym.

Epir, prowincya starożytnej Grecyi, należąca dziś do Turcyi, a leżąca tuż na granicy Grecyi dzisiejszej, posiada ludność prawie wyłącznie grecką, która już podczas ostatniej wojny turecko (1897) greckiej dążyła wszelkimi siłami, aby się z Grecją połączyć. Klęska Grecyi w tej wojnie nie pozwoliła urzeczywistnić zamiaru. Obecnie, wobec ciągłych niepokojów na granicy turecko-greckiej i wobec zawikłań, w jakich Turcyja się znajduje, ludność grecka Epiru manifestuje żółw swą chęć oderwania się od Turcyi.

TELEGRAMY.

Petersburg, 14 lipca (P.) Komunikat urzędowy: Dziś jacht Cesarski „Sztandart“ z Ich Cesarskimi Mościami i Najdostojniejszymi Dziećmi wyłynawszy z Nowy, popłynął morzem i o godzinie 7 m. 25 wieczorem zarzucił kotwicę w przystani Sztandart. Podpisał minister Dworu Cesarskiego generał adiutant baron Frederiks.

Paryż, 14 lipca (P.) Dziś z powodu święta narodowego w obecności prezydenta, wszystkich ministrów i ciała dyplomatycznego odbyła się rewia wojskowa na polu Longchamps. Kiedy prezydent wracał do pałacu grupa „Camelots du roi“ urządziła demonstracyę. Nastąpiło starcie z publicznością, która wystąpiła przeciw demonstrantom. Dokonano licznych aresztowań.

Paryż, 15 lipca (P.) Przy demonstracyi w Camelotów zraniono 15 policyantów. W Saint Quintin Choisie-le-rois i Saint Denis poprzeczano wiele drutów telegraficznych i kolejowych sygnałowych. Pod Gonerec usiłowano wykoleić pociąg. Rano było kilka starć, dwie osoby aresztowano.

Paryż, 15 lipca (Wł.). Współpracownik „Matin’a“ udał się do portu Agadir, aby zbadać naturę tamtejszej ludności. Na podstawie obserwacji stwierdza on, że otwarcie portu Agadir zmniejszyłoby handel w Mogadorze, gdzie znajdują się liczne kolonie francuskie i gdzie interesy Anglii i Francyi są silnie reprezentowane.

Gubernator Mogadoru zapewnił, że wśród plemion w okolicach Agadiru panuje zupełny spokój, oraz wyraził przekonanie, że pobyt okrętów w porcie nie potrwa zbyt długo. Gdyby zaś pobyt ten miał się zbyt przedłużyć, wówczas z pewnością wzbudziłoby to niepokoje wśród plemion.

Madryt, 15 lipca (Wł.). W Gibraltarze zmobilizowano angielski pułk piechoty, przeznaczony do Tangeru. Flota angielska od kilku dni jest pod parą, gotowa w każdej chwili do odjazdu.

Madryt, 15 lipca (Wł.). W Saragocie z powodu strajku, grozi wybuch rewolucyi. Portrety i insygnia królewskie zostały przez tłum zdarte z wielu budynków i zbezczeszczone.

Wojsko strzelało, przyczem z tłumy padło 18 osób. Rząd skonfiskował rozrzuconą w setkach tysięcy proklamacyę znanego poety hiszpańskiego Peres-Caldosa, wzywającą do zniesienia monarchii.

Białogród, 14 lipca (P.). Delegaci rosyjscy złożyli na ręce prezesa rady miejskiej swoje oświadczenie odnośnie do zajścia na bankiecie w dniu wczorajszym. Wyluszczywszy przebieg wypadków, delegaci zwracają uwagę, że wobec jawnego niezachowania obowiązku na podobnych uroczystościach słowiańskich poważania narodowego dostojństwa uczestników, a jak w danym wypadku wobec znieważenia godności narodowej delegatów rosyjskich, uważali oni za niemożliwe pozostawać dłużej na podobnym zebraniu.

Białogród, 14 lipca (P.). Wystąpienie delegatów rosyjskich wywołało silne wrażenie w miejscowym społeczeństwie. Wybitni działacze różnych kół uciekają się do środków, żeby dowieść, iż nie pochwalają wczorajszego wystąpienia polaka Stasiaka na bankiecie i żeby potwierdzić uczucia braterstwa, miłości i oddania narodu serbskiego do Rosyi.

Członkowie zjazdu wyjechali na statku dla obejrzenia Żelaznych Wrót. Delegaci rosyjscy nie przyjęli udziału w tej wycieczce.

Kijów, 14 lipca (P.). Za otwarcie i utrzymanie tajnej szkoły polskiej general-gubernator skazał proboszcza kościoła Gorbulewskiego, ks. Andrzejkiewicza, na rb. 100 grzywny, siedmioro rodziców, których dzieci uczyły się, na rb. 25 każdych, nauczyciela Gongalę na 7 dni aresztu.

Berlin, 14 lipca (P.) Zmarł znany klinista, profesor Senator.

(Herman Senator, urodzony dnia 6 grudnia r. 1834 w Gnieźnie, studiował w Berlinie, doktoryzował się tamże r. 1868. W r. 1875 został nadzwyczajnym profesorem i naczelnym lekarzem w szpitalu Augusty, wreszcie dyrektorem instytutu medyczo-poliklinicznego. Badał specjalnie febrę i napisał kilka dzieł w tym przedmiocie. Przyp. Red.)

Z ostatniej chwili.

Poznań, 15 lipca (Wł.) Izba karna w Grudziądzu skazała redaktora „Przyjaciela ludu“ p. Piechowskiego na sześćset marek kary za artykuł w którym była mowa, że lud polski gotów jest ponieść ofiarę dla Ojczyzny.

Londya, 15 lipca (Wł.) Wczoraj ogłoszono tutaj tekst traktatu zaczepno-odpornego pomiędzy Anglią a Japonią.

Berlin, 15 lipca (Wł.). Z Tangeru donoszą, że generał Moinier został odwołany z dowództwa nad wojskiem francuskim i otrzymał polecenie przygotowania nowej ekspedycyi do Marakasz.

Akcyą tą stworzyłaby sobie Francya nową ważną „sferę działalności“.

Konstantynopol, 15 lipca (Wł.) Albańczycy starają się nakłonić bandy greckie do połączenia się z powstaniem. Groźny dowódca band południowej Albanii Nurki przyłączył się już do powstańców.

Salonki, 15 lipca (P.). W wilajecie kosowskim pojawiły się bandy bułgarów, którzy nawołują ludność do powstania przeciw Turcyi. Wobec skonsygnowania wojsk w innych stronach, władze są bezsilne przeciw temu ruchowi.

New York, 15 lipca (Wł.) Z powodu groźnego ruchu rewolucyjnego na Haiti, rząd Stan. Zjednoczonych wysłał tam dwa okręty wojenne w celu przywrócenia porządku.

New York, 15 lipca (Wł.) W Meksyku wybuchły nowe zaburzenia. Pod St. Jean pazyszło do formalnej bitwy, przyczem zginęło 40 osób. Madero przybył osobiście na plac boju i zapobiegł dalszemu przelewowi krwi.

New York, 15 lipca (Wł.) Dopiero teraz zaczyna nadchodzić szczegóły strasznej katastrofy pożaru lasów w Michigan.

Miasto Porte Szukin doszczętnie spłonęło; ze wszystkich mieszkańców tego miasta ocalało tylko 120 osób. Płomień w jednym miejscu objął cały pociąg naładowany dynamitem dla kopalni. Pociąg wyleciał w powietrze, szerząc wokół straszne spustoszenie.

SPOSTRZEZENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. E.

Data	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i siła wiatru	Uwagi
14 VII 1 pp.	746.6	+20.0	47	W 1	Z dnia 14/VII
14 VII 9 w.	744.2	+19.2	59	Pn Z 1	Temperatura max. +22.0° C min. +10.4° C.
15 VII 7 r.	739.4	+15.7	68	Pd Z 3	Opadu 0.0

Zagubione dokumenty.

Alfons Walter zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Scheiblera. 5695-3-2

Anna Kegler zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Rozenblata. 5648-3-3

Józef Krawczynski zagubił paszport wydany z gminy Łask, gub. piotrkowskiej. 5741-3-1

Jan Pisarek zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Szwajgerta. 5719

Józef Amerok zagubił paszport, wydany przez woźta gminy Brzeźnica, powiatu Kozienickiego, gub. Radomskiej prosi szałazę złożyć do VI cyrkulu w Łodzi. 5709-3-2

Marcin Matuszewski zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Lipszyca i Szpiro. 5737

Stanisław Sroński, zagubił kwit słombar dowy i paszport, wydany z gminy Służewa, guberni warszawskiej. 5688-3-2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki B-el Samel, na imię Leokady Zakolskiej. 5670-3-3

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Karola Zinko, na imię Antoniego Psar-nkiego. 5668-3-3

Zaginął paszport i bilet wojsko- wy, wydane z gminy Łuszesyn gub. Piotrkowskiej, na imię Anto- niego Wachockiego. 5667-3-3

Zaginął paszport wydany z gm. Rączna, guberni Piotrkowskiej, na imię Marceliego Sosnowskiego. 5669-3-3

Zaginęła książeczka legitymacyj- na, wydana z magistratu łódz- kiego, na imię Maryi Kowalskiej. 5651-3-3

Zofia Masłowska zagubiła kar- tę od paszportu, wydaną z fa- bryki Allarta i Rousseau. 5704-3-2

Zaginęła karta od paszportu, na imię Włodzimierza Bogusłow- skiego, wydana z Banku Państwa w Łodzi. 5699-3-2

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Kona, na imię Józefy Karolak. 5700-1

Zaginął paszport, wydany z gm. Męka, pow. sieradzkiego, na imię Józefa Kameli. 5723-3-1

Zaginął paszport na imię He- leny Wieczorek, wydany z gm. Szydłów, pow. łódzkiego. 5725-3-1

Zaginęła dziewczynka 2 1/2 roku, na imię Olga Teziaf. Kto by wiedział, gdzie się znajduje, ze- chce zawiadomić rodziców. Ba- łuty, Zawadzka 35, Teziaf. 5727

Zaginęła książeczka legityma- cyjna: wydana z magistratu łódzkiego na imię Wandy Zindel. 5728-3-1

Zaginął paszport Antoniny Kar- nickiej, mieszkanki pińczow- skiego powiatu, gm. Ziota, kie- leckiej gub. 5722-3-1

Zaginęła karta od paszportu na imię Kazimierzy Glazer, wyd- ana z fabryki Rozenblata. 5735

Zaginął kwit od paszportu wy- dany z fabryki Hoffrichtera na imię Małgorzaty Jędrzejczak. 5740-3-1

Konstantynów Ogród „BELWEDER”

W niedziele i święta koncert

Balet pod zarządem L. Sobierajskiego b. zarządzającego restauracją „Meisterhaus”, zaopatrzony w wyborowe trunki krajowe i za- graniczne. Piwo pilzeńskie z browaru K. Anstadta. Przyjmuje wszelkie zamówienia na zabawy i majówki. Sala do tańca, weranda, kręgielnia, łazienki, łowienie ryb i t. p.

Wł. J. Matiatko.

2612 z poważaniem

Wydawnictwa GEBETHNERA i WOLFFA w Warszawie:

MARTA NORKOWSKA

Śpizarnia i zapasy zimowe

z licznymi rysunkami. Cena rb. 1.35, w opr. kart. rb. 1.50. Z przesyłką pocztową rb. 1.75, za zaliczeniem rb. 1.85.

Najnowsza kuchnia Wytworna i gospodarska

Wydanie nowe powiększone. Cena rb. 1.80. w kartonie rb. 2, z przes. poczt. rb. 2.30, za zalicz. rb. 2.40.

PIEKARNIA i CUKIERNIA,

wytworna i gospodarska z ilustracyami. Cena rb. 1, w kart. 1.20, z przes. poczt. rb. 1.40, za zalicz. rb. 1.50.

Gospodarstwo domowe

na podstawie wykładów wygłoszonych na Wystawie Przemysłowo-Spożywczej w Warszawie, w marca 1909 r. Cena 75 k. w oprawie kartonowej kop. 90, z przes. pocztową rb. 1.05, za zaliczeniem rb. 1.15.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem mam honor podać do wiadomości szanow- nej klienteli, że z dniem 1/14 Lipca otworzony został przy ulicy CEGIELNIANEJ № 37 róg PIOTRKOWSKIEJ nasz SKŁAD różnych dywanów, okryć meblowych, portyer, firanek, pleców, cerat oraz wszelkiego rodzaju linoleum i t. p.

Nasz SKŁAD zaopatrzony będzie zawsze w największy wybór wspomnianych artykułów i spodziewamy się zatem, że szanowna klientela stałe z naszych asyg zadowolona zostanie.

Z szacunkiem

2690 I. S. DAWIDOWSKI i S. D. GOREWICZ.

№ 4281. Obwieszczenie.

DYREKCYA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do po- wszecznej wiadomości, iż zażądane zostały pożyczki na nie- ruchomości:

1. pod № 793 przy ulicy Zakątnej, przez Reinholda i Amalię małżonków Wagner, odnowiona z konwersją Rub. 6,500 i dodatkowa z przeszacowania Rub. 6 000;
2. pod № 1143a przy ulicy Wldzewskiej, przez Gusta- wa i Taidinę vel Duldinę małżonków Albrecht, dodatkowa na nowe budowie Rub. 18,000;
3. pod № 398 przy ulicy Targowej, przez Beniamina Kronmana, odnowiona z konwersją Rub. 9,000 i dodatko- wa z przeszacowania i na nowe budowie Rub. 20,000;
4. pod № 956b przy ulicy Przędzalnianej, przez Jana Słajbnera, pierwotna Rub. 16,000;
5. pod № 142 przy ulicy Piwnej, przez Eustachiusza i Gabryelę małżonków Koszańskich, pierwotna Rub. 18,000;
6. pod № 321zb przy ulicy Omentarnej, przez Maszę Bożekowską, pierwotna Rub. 50,000;

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych po- pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcyi w prze- ciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwiesz- czenia.

Łódź, dnia 15 lipca 1911 r.

2463

T-r. Kalinowski

długoletni pracownik szpitala św. Aleksandra w oddziale chorób skórnych i wenerycznych. Mieszka obecnie Piotrkowska 225, I piętro front. Przyjmuje chorych: rano do 9-ej, po poł. od 2-4 i od 6-9 wiecz. 2000

Z powodzeniem egzystująca od lat paru w jednym miejscu

Piwiarnia

z kompletnem urządzeniem z po- wodu wyjazdu z Łodzi, jest do sprzedania. Wiadomość w piwiar- ni, ulica Wysoka № 27. 1892

Warszawska szkoła kroju i szycia Apolonii Kopydłowskiej

dplomowanej aczenicy paryskiej akademii kroja. Wydaje patenty i dyplomy z prawami zakładania pracowni; szkół. Nauka gruntowna i prędko, prowadzona dwoma systemami; aczenice niszlerają wprawy i gustu przy pracowni sukien. Nauka mierzenia, prasowania i mo- delowania. Kurs wieczorowy po cenach niższych; w kompletach połowa ceny. Nauka kroja teoretyczna 10 rabat. Zapis aczenic w ka- żdym czasie. **Po skończonym kursie uczenice otrzymu- ją posady.** Sprzedaż form papierowych, żurnali i manekinów. Przyjmuje się suknie i kostymany do krajania i pasowania.

Łódź, Piotrkowska № 115. Filja: Bałuty, Zgierska № 54.

Dobra gospodyni!!!

może obecnie wytepić wszelkie owady, oraz mole nabywając choćby jedno tylko pudełko proszku

„KAZBEK“ i „ARAGAC“

w tekturowych patentowanych rozpylaczach firmy **B-cia A. i A. Ter-Petrosianc,** z marką fabryczną: dwa lwy z mieczami.

Sprzedaj we wszystkich aptekach, oraz w więk- szych składach aptecznych i towarów kolonialnych. Wystrzegaj się bezwartościowych naśladownictw, których mnóstwo jest w obiegu. 1547

T-stwo Wyższych Kursów Handlowych

W WARSZAWIE, ul. Smolna № 9.

(od 1 lipca r. b. Koszykowa 9, tel. 10-15).

Zapisy na rok szkolny 1911/12 przyjmuje kancelarya **Kursów Handlowych A. Zielińskiego,** codziennie od godziny 10 do 1 po południu.

Zapisy powakacyjne rozpoczną się dnia 1 września r. b., pre- lekcyje zaś 11 września r. b. Na kurs i specjalny przyjmowani są słuchacze na podstawie ukończenia szkoły średniej filologicznej, handlowej lub realnej, oraz na mocy egzaminu w tym zakresie. Cześne wynosi rb. 150, płatne z góry w 2 ratach półroczn. 2185

Dr. Józef Michalski

przeprowadził się na ulicę sw. Andrzeja Nr. 3. 2616-15-1

Dr. Tomaszewski Andrzeja 3.

wyjechał, wraca 29 lipca. 2618-2-1

D-r. A. MASZLANKA Choroby dzieci

mieszka obecnie na ul. Cegielnia- nej 14. Przyjmuje do godz. 10 1/2, i od 4-6, 2526-10-1

LEKCYE

języka polskiego i francu- skiego dla dzieci oraz osób do- rostych. Kursy dla oudzoziem- ców. Metoda ułatwiona. Tam też mogą się zgłaszać oso- by, zaniębane w edukacyi. Ulica Długa 83, I piętro. 3490d

Skład Wędlin

Ignacego Rassalskiego od 1-go lipca r. b. przeniesiony został z domu № 12 przy ulicy Konstantynowskiej do domu nu- mer 29 przy ul. Zachodniej. 2584-3-1

Potrzebna prasowaczka

koszalarka i drobiażdżarka, pró- ba przy ul. Długiej № 4 w pralni Pruchniewskiej w Łodzi, adr.: Kielm w Tomaszowie Rawskim, ul. Jeziorna naprzeciw fabryki Langiego i Rabina. 2582

Młoda, inteligentna panienka z prowincji

władająca biegle językami: ro- syjskim, polskim i niemieckim poszukuje jakiegokolwiek posady w branży handlowej. Może zło- żyć 50 rb, kaucyi. Łaskawe ofer- ty sub. „Z. S.“ przyjmuje admi- nistracya „Rozwoja“. 2570

Rzetelny człowiek

znający się na robotach beto- nowych, wyginaniach żelaza i na szalowaniu, mogą także objąć posadę ekspedyenta lub też go- spodarza placowego. Łaskawe oferty: W. W. przyjmuje admin. „Rozwoja“. 2614-3-1

Dom stary, drewniany

parter marowany do sprzedania na rozbiorze róg Główniej i Tar- gowej № 67. Wiadomość: Wól- czańska № 98-12 lub Latomier- ska 19, Lipiński. 2592-3-1

Zagraniczne paszporty

widzy, awizy i wszelkie czynności w zakres paszportów wchodzące, zalecia D. Krugman, Andrze- ja № 38 m. 7. 2578-3-1

Różne mieszkania

do wynajęcia od 1 paździer- nika, Miłsza 28 róg Pańskiej. Do- wiedzieć się u właściciela Pio- trkowska 152. Libarda. 2536-3-1

SKLEP

5 pokoi, kuchnia, odpowie dnie na skład. Skwerowa 18, 2548-2-1

Krawiec męski

W. Wieczorkiewicz

przeprowadzi się na ul. Główną № 38, oficyna. 2624-3-1

10,000

kw. łokci placu po 40 kop. za łokieć wraz z zabudowaniem, warzywem i sklepem, sprzedam. Powód na miejsca. Kada Pabia- nicka, Rosiak. 2590-3-1

EBZYSTUJĄCA OD LAT 20 W ŁOZDZI

Pracownia haftów i ZNACZENIA BIELIZNY

D. Mazurkiewiczowej

z dniem 1 października r. b. przeniesiona została na ulicę **Przejazd 16,** m. 24.

Przyjmuje się uczenice.

Poprzednia oficyna 9-gie piętro. Potrzebna oficyna 2-gie piętro.

Ulica PRZEJAZD Nr 16.

Ide od Schmechla i Rosnera

Piotrkowska 100

i sam się przekonałem

jak nadzwyczaj tanio teraz wszystko wyprzedają:

Garnitury marynarkowe

dawniej 16.50 **teraz 9.⁹⁰**

Palta letnie dawniej 16.50 **teraz 9.⁷⁵**

Kamizelki fantazyjne

dawniej 4.50 6.30 **teraz 1.⁹⁰**

Spodnie dawniej 3.50 4.50 **teraz 2.⁹⁰**

Alpagowe marynarki

dawniej 6.50 **teraz 4.⁹⁰**

Bajecznie tanio:

Uczeniowskie płócienne garniturki

dawniej 5.50 **teraz 2.⁹⁰**

Paltociki dla chłopców

dawniej 6.50 **teraz 2.⁹⁰**

Paltociki dla dziewczynek

dawniej 6.50 7.50 **teraz 2.⁹⁰**

Schmechel i Rosner

Piotrkowska 100

„ODEON”

W sobotę, niedzielę i poniedziałek, d. 15, 16 i 17 lipca r. b.

Zmiana programu:

Wybitne obrazy: **Poskromienie złoŃnicy** — komedia. **Pracownica igły** — dramat. **W wąwozach rzeki Soup** — natura. Katastrofa amerykańskiego pancernika „Texas” — z natury. **Wpakujcie mnie do kozy** — komiczne. **Ojcowskie serce** — dramat.

2447

Suchootnicy, astmatycy i chorzy na gardło

niechaj nie tracą nadziei; niechaj piją herbatę roślinną Wolwskiego, którą można nabyć w Łodzi: w aptece W. Danieleckiego Piotrkowska 130, w skl. apt. St. Majewskiego Piotrkowska 124. W Pabianicach: w składzie aptecznym T. Dietricha. Cena pudełka 80 kop. Broszury gratis. 2580

Ogłoszenie.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabr.-Łódzkiej podaje do wiadomości, że niżej wymieniony bagaż i rzeczy, zapomniane lub zagubione w obrębie Drogi, a nieodebrane do dnia 1 go czerwca 1911 roku, będą przechowywane na stacyi Łódź-Fabryczna w ciągu 4-chemiesięcy od daty ogłoszenia, a następnie w razie nieodebrania, na zasadzie §§ 40 i 90 Ustawy Ogólnej Dróg Żelaznych Rosyjskich, będą sprzedane przez publiczną licytacyę:

A. Bagaż ze stacyi: Warszawa miasto N. 6268, Kielce N. 7970, Piotrków N. 344, Częstochowa N. 200, Rostów N. 45986, Charków N. 587, Radom N. 9344, Lublin N. 4262, Warszawa miasto N. 6621, Będzin N. 7 i Suwałki N. 1296.

B. Rzeczy zapomniane w obrębie Drogi Żelaznej Fabr.-Łódzkiej:

a) na st. Łódź. Fabr.: 4 laski, 2 parasole, stare, brudne rzeczy, skrzypce, ręczny sakwojaż, kapelusz damski, paczka;

b) na przystanku Andrzejów: kapelusz męski, czapka dziecienna granatowa, czapka dziecienna (żeglarka);

c) na st. Kozłuszki: peleryna czarna, chałat atlasowy, kapelusz brązowy męski. 2453 - 3 - 1

FABRYKA BAMBUSOWO-KOSZYKARSKA Walentego Przybysza

w Łodzi, Widewska 5,
(róg Średniej).

Telefon 22-13.

Nagrodzona wieloma medalami.
Specjalność: Kosze do fabryk.

Wyrabiam:

Mebłe bambusowe płaszem kryte,
Mebłe bambusowe matą kryte,
Bambusowe etażerki,
Bambusowe stoły do kwiatów,
Bambusowe garnitarki dziecięce,
Bambusowe parawany,
Bambusowe ekrany,
Kosze do podróży,
Kosze do kielizny,
Kosze do papieru, kosze walizowe,
Kosze do żywych kwiatów,
Kosze do robionych kwiatów,
Mebłe ogrodowe, mebelki dla lalek,
Koszyczki do butek,
Kosze wszelkiego gatunku na ob-
stalunek gotowe dla pp. piekarzów
Fabryka na **Widzewskiej**
№ 5 przyjmuje wszelkie ob-
stanki, z dokładnym wykończe-
niem, po możliwie najniższych
cennach, 1455

Bardzo tanio

sliczne, zdrowotne letnie mieszkania w lesie. Dla obejrzenia konie bezpłatnie w każdą niedzielę od 10—12 na stacyi kolejki elektrycznej w Pabianicach. Bliższa wiadomość: maj. Kociolki p. Wadlew J. Łuszczewski. 2186—6—1

Brykiety

z **najlepszego** górnoszląskiego węgla kamiennego
są **najdoskonalszym** paliwem:

największa wydajność ciepła,

doszczętne spalanie się,

żadnych pozostałości, jak kamienie, miął i szłaka,

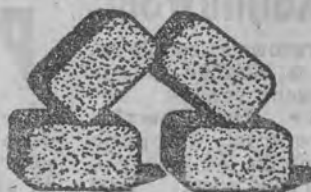
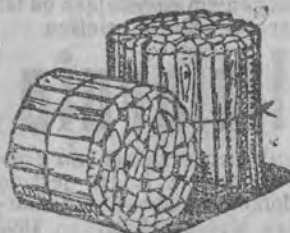
najłatwiejsza kontrola dla Pań Gospodyń,

najwygodniejsze przechowywanie!

Do domów prywatnych wysyłam na zamówienia **podług cennika**.

Detaliczna sprzedaż we wszystkich sklepach spożywczych.

2309

F. W. Kowalski.

Firma

„DRZEWO”

Pzejazd 21, (róg Widzewskiej).

Telefon 17-09.

MATKI, wystrzegajcie się bezwartościowych naśladownictw III Przetw wyrzania i odparzania ciała u niemowląt stosajcie jedyną, nieporównaną i higieniczną **Przysypkę M. Steina** z marką **SIOSTRA MIŁOSIERDZIA z DZIECKIEM.** Padełko z sitkiem 15 kop. Medal złoty. Reprezentant dla Łodzi: **Gustaw ROSENTHAL**

AGATOL Najlepszy proszek 20 i 35 k. do zębów pasta 20 k. eliksir 30 i 50 k. **St. Górskiego**, Warszawa, Leszno 12. Oznaczony na 6 wystawach najwyższymi nagrodami za skuteczne i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia zębów i konserwowania **dziąseł**. Odnacza się silnym i przyjemnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni zęby od przedwczesnego próchnienia i bóla, dając im zdrowy i biały wygląd. **Żądać wszędzie!** 2607-30

Dla Pań, dbających o swoją **URODĘ** i młodzieńczą świeżość cery poleca się jedyny specjalny kosmetyk **CREM VENUS** **St. Górskiego**, **Pięgi**, przyszcze i liszaje. **usuwający** znajdujące się pod naskórkiem plamy. **Liczne podziękowania.** Cena 60 kop. i rb. 1.20. **Sprzedż w składach aptecznych i aptekach.** 2055

Idealnym środkiem do czyszczenia obuwia jest **„WOBIN”** Wobin daje nadzwyczaj piękny połysk, czyni skórę miękką, nie niszczy i jest tani. **Duża doza 9 kop.** Sprzedaż hartowa i detaliczna **Wollmann, Magazyn pasty** 121 Piotrkowska 121.

Nagrody **Rb. 5000** 2526 otrzymał wynalazca **za krem indyjski** **Ni-na-ma** usuwa radykalnie odciski, zgrubienie skóry i brodawki. — Żądać w aptekach i składach. **Główna reprezentacja na Królestwo i Rosję:** **T. Macherski i H. Karpiński** **Widzewska № 70. Telefonu № 25-25.** **Cena 50 kop.**

CEGLĘ maszynową, kominową, dziurawkę, studniówkę, oraz prasowany klinkier poleca **PAROWA CEGIELNIA** **H. WLAZŁOWICZA** w Pabianicach. 2250

Cech Czeladzi Murarskich w Łodzi. Najprzejmiej zaprasza **W. P. na** 2572

Zabawę odbyć się mającą w **Niedzielę 16 Lipca r. b.** w Iasku Langego po prawej stronie czasy Zgierskiej (Radogoszcz). Początek o godzinie 2-jej po południu. **W razie niepogody zabawa odbędzie się na przyszłą niedzielę.**

Wielka Wyprzedaż 976 po cenach niebywale niskich **konfekcji męskiej, damskiej i dziecinnej** **L. Kleinoth** 99 Piotrkowska 99.

3 drewniane domy do sprzedania i zaraz do zniesienia przy ul. Widzewskiej 180 oraz **Place budowlane** do sprzedania. Wiadomość u właściciela składu drzewa **Maksa Jakubowicza**, Pańska № 92. Telefon 881 i 1385. 2558

Towarzystwo Akcyjne Rzeźni Miejskich w Rosji **WARSZAWA**, Krakowskie Przedmieście № 5. **ŁÓDŹ**, Rzeźnia Miejska. poleca: 1) włosień tapicerski, 2) krew saszoną, 3) mączkę mięsną, 4) kupuje i sprzedaje skóry surowe, mokre i suche. 2350-20

Towarzystwo śpiewacze „Lutnia” w Zgierz urządza w dnia 16 Lipca r. b. **Wielką Zabawę Leśną** w lesie Zgierskim, opodal remizy tramwajowej. **Wiele atrakcyj!** Między innymi **pierwszy popis kwartetu humorystycznego.** Początek o godzinie 2-jej po południu. 2598

75% **Richard** Ludzi cierpi od odcisków. Jedynym środkiem dla usunięcia tego zła są **KRAŹKI** **„Richard”** wynalazek **D-ra HENRYKA WILDTA** w Warszawie. Dostać we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Wyłączna sprzedaż na Królestwo u **Józefa Karoleckiego**, Warszawa, Al. Ujazdowska 8 Proszę zwracać uwagę na firmę **„HENRYKWILD”** i wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw. 2015

Zatwierdzone przez Ministeryam Handla i Przemysłu **KURSY TECHNICZNE** **Wacława Kujawskiego** Zarząd kursów niniejszem podaje do wiadomości, że z dniem 1 września zostanie otwarty oddział przedziałniczy, tkacki i rysunkowy (wzorów tkanin), a od 1 stycznia r. p. farbiarski i apretarowy. Kancelarya kursów (Nowo-Cegielniana № 9), z dniem 20 lipca przyjmuje zapisy i udziela informacji. 2537

Międzynarodowe Transportowanie Mebli **M. LENTZ**, **Widzewska 77.** **Na telefonu 14-36.** **Przeprowadzki** w mieście i do wszystkich miejscowości w świecie bez przeladowania. **Opakowanie i przechowywanie mebli.** Dostawa i odstawa towarów. Dostawa węgla i drzewa rozpałowego. Przewożenie kęs ozdobnych.

975-2-1 **Waleryan Śniechórski** Biuro Komisowe I-go rzędu, zatwierdzone przez Ministeryam kaucyonowane w lokalu Banku przemysłowego, Warszawa, Wierzbowa № 11, przeprowadza: kapno-sprzedaż majątków ziemskich, domów, willi, placów. Dzierżawy majątków. Lokatę kapitałów na hypoteki majątków i domów. Majątki i domy są poszukiwane do kupna oraz dzierżawy majątków. Wogóle najszerze pośrednictwo. Majątki i domy są do sprzedazy, jak również różne samy do alokowania na domy i majątki. Biuro Komisowe I-go rzędu, Wierzbowa 11, lokal Banku przemysłowego, **Waleryan Śniechórski.**

ODCISKI brodawki, zgrubiałą skórę usuwa najskuteczniej znane i nagrodzone **Wielkim Złotym Medalem** **ARAGO** **ST. GÓRSKIEGO** w Warszawie, Leszno № 12. **Cena 35 i 60 kop.** **Żądać wszędzie.** Wystrzegać się naśladownictw. Zwracać uwagę na markę **Gładyator.** 2613

Żądajcie wszędzie **„ODOBRIN”** tylko **MICHAŁA LEBIEDIEWA.** **Łepi odciski** **brodawki z korzeniem.** 1351 **Przedst. Akc. Tow. Spiess i Syn.**

Młody człowiek poszukuje posady inkasenta, ekspedyenta na żądanie może złożyć kaucyje 1.000 rb. **Laskawe oferty** pod lit. „A. B.” 2600-3-1

Plac rogowy z domem do sprzedania na **Żabardzia** alica **Jakóba** róg **Ciemnej Nr. 17.** 2602-3-1

Poszukuje się **Mozajkarza** lub **Betoniarza** zgłaszać się można u **Tornberga i Syna**, **Passaż Szulca** № 75. 2594-3-1

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe **Dr. Stanisł. Piokarski** **PIOTRKÓWSKA** № 115 **Przyjm.:** od 9-10 rano i od 5-8 wiecz. kobiety od 4-5. 1331-r

Dr. Edward Mittelstaedt mieszka obecnie **MIKOŁAJEWSKA** № 67 **przyj.** od 8-9 1/2 r. i od 5-6 1/2 pp. **Choroby wewnętrzne i nerwowe.** 1429-r

Dr. I. Silberstrom przeprowadził się na ul. **Zawadzka** № 12. **Choroby skóry, włosów i weneryczne.** Radykalne usuwanie szpecących włosów. **Przyjmuje:** od 8-8 1/2 r. i od 11 1/2-2 1/2 p. p. i od 5 1/2-8 1/2 p. **Panie:** 4 1/2-5 1/2 po poł. **W niedz.** do 3-jej po poł. 712r

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica

chorób zębów i jamy ustnej

lekarza d-ty H. Pruss.

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.

Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).

Reparacje i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU.**

Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Dr. Watten

przeprowadził się 2604
ul. Piotrkowska 11.

Choroby skórne, weneryczne, oraz złe zapalenie płuc

Dr. St. LEWKOWICZ

Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.

Zachodnia 33 (obok Lombar. al.)

Przyjmuje od 9-1 i od 6-8 w., w niedziele od 9-3. Dla pań od 5-6 wiecz. 114r

Dr. I. Lipszyc

choroby dzieci.

1897 mieszka obecnie Piotrkowska 108, tel. 15-01 przyjm. do 10 r. i od 4-5 p. p.

Dr. Rej

Srednia 5 Spec.: Choroby skórne, włosów, weneryczne, kosmetyka Leczenie syphilisu salwarsanem EHRlich-HATA 606.

Godziny przyjęć: od 8-1 po poł i od 4-8 w. W niedziele i święta od godz 9-2 pp. Poczekalnia dla Pań oddzielna. 535-r

Dr. GUSTAWA

ZAND-TEHENBAUMOWA

CHOROBY KOBIECE, SKORNE WENERYCZNE (u kobiet i dzieci)

Ul. Wachsznia 49.

Przyjm. od g. 11-1 i od 7-8. 3544-r

Dr. med. LEYBERG

b. długoletni lekarz kliniki wiedeńskiej, powrócił.

Choroby wene. yczne i moczowe

Godziny przyjęć: 10-1 i 6-8. Dla pań 5-6, poczekalnia oddzielna. W niedziele tylko do obiadu. Krótka 5, telef. 26-50. 2113

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych

Gabinet Roentgenowski i światłolecznictwo, Krótka 4 tel. 13 41

LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606.

Przyjmuje od 8-2 i od 5-9 w. Dla pań osobna poczekalnia. 425r

Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne

Andrzeja 13.

Przyjmuje od 4-8 po południu

W niedziele i święta od g. 10-1

Telef. 26-26. 597-r

Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7. Tel. 170.

Choroby skórne, weneryczne i moczowe

Godziny przyjęć: panowie od g. 9-11 r. 15-8 po poł., panie 4-5 po poł.; w niedziele i święta 8-12 r. 1463r

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynawska 11.

Syphilis, skórne, wener., choroby dróg moczowych.

LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606.

Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 w. dla dam od 4-5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746r

Dr. med. J. Szwarzwasser

Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, kiszek i przemiany materii (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wyznaczenie lin i krwi w laboratorium własnym. Od 11-1 rano i od 5-7/2, po południu. 459r

Dr. ROSENBLATT

Choroby uszu, nosa i gardła.

PIOTRKOWSKA Nr. 35.

Przyjmuje od 10-11 i od 5-7; w niedziele od 10-11. 4342

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE, WŁOSÓW, (kosmetyka), WENERYCZNE I MOCZOWE

LECZENIE SYPHILISU EHRlich-HATA 606.

Ul. Pofudniowa 2.

Przyjmuje od godz. 9-1 r. i od 4-8 w., panie od 5-4 po poł. 1420-r

Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne

CEGIELNIANA 14.

Od g. 11-1 i 4-7 1/2 w 76r

Dr. Fr. Łukasiewicz

Staro-Zarzowska 36, róg Sosnowej.

Choroby żołądka i kiszek, wewnętrzne i dziecięce.

Przyjmuje do g. 11 rano i od 3-6 do 6-8 po poł. 2209r

Dr. A. S. Tenenbaum

Chor. wewnętrzne i dzieci.

(Choroby żołądka i kiszek).

Wschodnia 49.

przyjm. od 8-9 r. 15-7 p. 3642

Dr. A. GROGLIK

Zachodnia 68 przy ul. Zielonej.

Choroby skóry i włosów, weneryczne i dróg moczowych.

Przyjmuje 8 1/2-11 1/2, r. i 6-8 w.; panie 5-6 wiecz.

W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 2474-r

Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ

(starszy) Telef. 17-14

Piotrkowska 103

Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjmuje od 8-11 r. od 5-8 pp. 1426r

Dr. Jan Cadarski

Akuszerya,

choroby chirurg. i kobiece

przyjmuje do 10 r. 4-6 po poł.

Ul. Cegielniana 9 m. 4. 2671

Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE, SKÓRY, DRÓG MOCZOWYCH

Benedykta 9.

(9-12 r. i 4 1/2-7 1/2 w.) 1483

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i wener.

Ul. MIKOŁAJEWSKA 18.

Godz. przyjęć: od g. 9-12 i od 4 1/2 - 7 1/2 wiecz., w niedziele i święta od 9 do 12 1/2.

Na telefonu 20-60 1877

Dr. H. Sadkowski

Piotrkowska 120

Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek). Godziennie od 11-12 rano i od 5r do 7-8 po poł. 259r

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne

Nawrot 2.

przyjmuje od 8-10 1/2, i od 6-8. Po poł., panie od 5-6. W niedziele i święta od 8-1 r. 637r

CENTRALNA KLINIKA

chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACJA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 65 KOP. PRZERÓBKA i REPARACJE ZĘBÓW 50 KOP. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

Piękność to potęga!

Na PIEGI, PRYSZCZE, WAGRY, mokre i suche LISZAJE, KROSTY i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpowszechnione i uznane przez powagi lekarskie

MYDŁO ks. KNEIPPA

z napisem na każd. etyk. reprezent. i powyższą etykietą. Bez tego podp.—falszyk. Po 40 kop. ka-walek sprzed. wszystk. apt., skl. apt. i perfumerye. Reprezentant: M. Niedźwiedz, Warszawa, Wspólna 5. 1591

Lecznica

Dr. A. Steinberga

Benedykta 2, Telefonu 22-62.

(Stosowanie fizykalnych metod leczenia)

Orthopedia. Mechano-terapia (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i kości). Gimnastyka lecznicza. Pracownia przyrządów ortopedycznych.

Gabinet Roentgenowski. Prześwietlenie i fotografowanie. Leczenie chorób skórnych.

Gabinet elektro-terapeutyczny. Arsenalizacja. Stosowanie prądów stałych, przerywanych i sinusoidalnych. Elektroliza. Choroby nerwowe.

Gabinet światłolecznictwo. Kąpiele świetlne w gorącym powietrzu. Kąpiele 4-komórkowe (vier-Zellen-Bad). 137r

Zalecany przez pp. lekarzy

KEFIR B. PATZEROWEJ

Łódź, Mikołajewska 31

Dostawa do domów rano i po południu

1660

ZĘBY sztuczne od 75 k. Plomby od 50 k. na karczaku, złoce—bez wyjęcia korzeni. Plombowanie złotem, srebrem, porcelaną. Wyjmowanie zębów bez bólu. Przeróbka i reparacje na poczekaniu. Lek.-dent. S. LIPOWSKI, Piotrkowska 92. 381r

SZCZAWNICA.

Dr. J. Kofalcowski prowadzi od szeregu lat renomowany Pensjonat hydropat. jedyny w zdrojowisku. W osobnym własnym Parku o 25 morg. bez karczku i hałasu, zdala od drogi kołowej, gdzie słońce cały dzień operuje, są rozmieszczone trzy wille postępowo urządzone (90 pokoi) dla Pensjonarzy z wodociągami, (woda źródłana krynicznej jakości i dobroci) i kłozetami. Ścieżki terenowe, uspaniałe kwiatogrządy, ozdobne krzewy i drzewa, lasek cieniasty świerkowy, werandy, tarasy, platformy (betonowe), altany, miejsce do gier: tenis, krokieta itp. urozmaicają życie sielankową całość. Leczenie klimatycznozdrowotw., kąpiele hydropt. i z solami, powietrzne i słoneczne i t. p. Opieka lekarska troskliwa; kuchnia dyetetyczna wykwiutna, ceny przystępne (od 9 kor. zwyż). Prospekt ilustrowany na żądanie. 1865-4 ZARZĄD.

Przeciw kokluszowi, przy kaszlu, astmie, emfizemie, katarach krtań, oskrzeli i chorobach płuc, wzbuja apetyt, uspokaja nerwy, „Kosulin“ aptekarza J. Saskiego w Brześciu Lit. Pozwolenie Rady Medycznej za № 847. Grand Prix w Hadze.—Cena flakonu 1 rb. Żądać wszędzie. — W Łodzi u Spiessa. 1369-d-

Towarzystwo Cyklistów „UNION” Oddział w Łodzi.
Plac sportowy „Helenów” (Osobne wejście).

W niedzielę d. 16-go Lipca 1911 r. o godzinie 3-iej po południu

WIELKIE

Międzynarodowe Wyścigi

M. I. Bieg wylosowania. (Wylosowanie roweru firmy „Brennabor“).

STARTUJA: **Peter** — Kopenhaga; **Kudela** — Praga Czeska; **John Stol** — Holandia; **Techmer** — Lipsk; **Tetzlaff** — Hanower; **Tkaczyk i Kłopotowski** — Warszawa i inni.

M. I. Bieg motorzystów na specjalnych wyścigowych motocyklach, w którym startują: **Piotrowski, Orzechowski i Wychowski** — Warszawa; **Sinczyłejew** — z Rosyi.

Ceny miejsc jak zwykle.

KONCERT

Raźdy bilet daje prawo wolnego wstępu do Helenowa.

Bilety wcześniej nabywać można w księgarni W-go Pommera i S-ka, przy alicy Piotrkowskiej Nr. 71

przy granicy miasta w Nowem Rokiciu obok szosy pabianickiej

sa **PLACE** różnej wielkości

do sprzedania.

Przystanek tramwajowy na miejscu.

Wiadomość u właściciela **Otto Krause** cegielnia, Nowe Rokicie, Telefon nr. 12-02.

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światłoleczniczy

D-rów L. Falka, Z. Gołca i St. Jelnickiego,
Wólczańska № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płać za poradę 60 kop.

Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11½—1½ pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano i od 12½ do 1½, po południu.

Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specjalnie **pani Dr. Zand Tonnenbaumowa** w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5½ — 6½, po południu. 1738r

Tow. Akc. „Fr. KARPINSKI” w Warszawie.

Elektoralna № 35.

POLECA

KARPINSKIEGO

Kąpiele z kwasu węglowego

(CO₂)

zastępujące kąpiele w **Nanheim, Kissingen.**

Kąpiele te, stosowane z przepisu lekarza, działają znakomicie w astmie, cierpieniach nerwowych, zapaleniach oskrzeli (bronchitis), rozedmie płuc, wadach serca i t. p., nie mniej doskonały środek do pobudzenia krążenia krwi.

Oprócz powyższych fabryka wyrabia:

Karpińskiego Kąpiele
borowinowe z kwasem węglowym zastępujące franzensbadzkie, krynickie, zegiestowskie, reinerskie i t. p.
jodowo bromowe z kwasem węglowym,
bromowe z kwasem węglowym,
balsamiczno-sosnowe z kwasem węglowym,
siarczane z kwasem węglowym, zastępujące akwizgrańskie, buskie, soleeckie, truskawieckie, piszczańskie i t. p.

UWAGA. Sole Karpińskiego do kąpiele są przygotowane w tabliczkach prasowanych, łatwo rozpuszczalnych.

Broszury gratis i franco.

Żądać wszędzie.

Fabryka wyrobów wapienno-piaskowych i cementowych
JERZEGO MEES

w **RUDZIE,**

Łódź, Szosa Pabianicka № 34. — Telefonu № 23-32.

Poleca na sezon budowlany: **Cegłę wapienno-piaskową. Materiał budowlany XX stulecia. — Wielka wytrzymałość na ciśnienie. — Formy zupełnie prawidłowe. — Kąty ostre. — Zwir betonowy i ogrodowy. — Piasek do budowl. — Głina. — Rury cementowe. — Flizy na trotuary. — Kamienie marmurowe o rozmaitej ziarnistości i zabarwieniu. — Dostawa furmankami własnymi.** 2532

TECHNICZNE ARTYKUŁY,

Armatury, Narzędzia,
Rury do gazu i wody.

Rury świdrowe.

Tokarnie i wiertarnie.

Stal narzędziowa i spawalna.

Zelazo, Blachy.

Drut, Sruby i Gwoździe.

Metale.

Ma zawsze na składzie

4446

KAROL SOMYA

Łódź, PIOTRKOWSKA № 192.

Skład win

M. D. OKOJEWY

Dzielna № 11

podaje do wiadomości Szanownej Klijenteli, że kto chce mieć zdrow i normalny żołądek ten powinien pić wino żołądkowe № 7 M. D. Okojewa, zatwierdzone przez rząd za Nr. 3478.

Wina żołądkowe № 7 M. D. Okojewa niema w żadnych innych składach, a tylko w moim składzie przy ulicy Dzielnej Nr. 11. Posiadam również wina ruskie od 40 kop. do 2 rubli za butelkę, a zagraniczne od 1.25 do 5 rb. za butelkę, oraz różnego rodzaju trunki krajowe i zagraniczne. Oliwę do lampek mego wynalazku można otrzymać u mnie, a także na Piotrkowskiej 291, Franciszkańskiej 60, Mikołajewskiej 89, Kątnej 52, Przędzalnianej 56 i 90, Sosnowej 3 i na Konstanyńskiej 13. 1835

Zjednoczone Fabryki

Wyrobów Ogniotrwałych

dawniej **C. KULMIZ**

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Główna fabryka: **Saarau** pod Wrocławiem, założona w r. 1850. Oddziały fabryk: **Markt-Redwitz** w Bawaryi i **Halbstadt** (Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premiowane.

Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju; Cegły szamotowe i Dinasowe; Cegły odporne na działanie kwasów; Płyty i Rurki.

Roczna reprodukcya około 120 milionów kgr. formowanych przedmiotów. — Robotników obecnie około 1500.

REPREZENTANT na Łódź i okolice:

B. Łoziński, Łódź—Pasaż Szulca 3, Telefon 547. 2905r30

Helenów?

Niedziela, dnia 23 Lipca, 1911 roku.

Helenów?Dla zasilenia funduszów Instytucji Pomocniczych przy STOWARZYSZENIU KOMIWOJAŻERÓW L. O. H. P., a mianowicie: na Kasę Wdów i Sierot, na Kasę chorych etc. odbędzie się **1-szy raz w Łodzi****WIELKIE KONKURSY „CORSO KWIATOWE”,**połączone z **WALKĄ KWIATOWĄ** (Bataille de Fleurs).

Za najgustowniejsze i pomysłowo udekorowane pojazdy wyznacza się **TRZY NAGRODY**, które są wystawione u Fraga'a, Piotrkowska № 69. Właściciele automobilów, powozów, dorożek i t. p. życzący stanąć do konkursu, proszeni są o zapisanie się najpóźniej do 20 Lipca w Kancelaryi Stowarzyszenia przy ulicy Mikołajewskiej № 3/5. Punktualnie o godzinie 5-ej **ZABAWA DLA DZIECI z różnymi niespodziankami**. — Na torze cyklistów przedelują **Malownicze Pojazdy**, wyobrażające alegorycznie różne epoki. — Na estradzie wystąpią **Artyści i Artystki Teatrów Warszawskich**. — **POCHÓD NARODOWOŚCI RÓŻNYCH PROWINCY PAŃSTWA ROSYJSKIEGO**, pozyskany dla Przemysłu Łódzkiego w charakterystycznych strojach narodowych. — Świetna **iluminacja** i na zakończenie **Ognie sztuczne**, przedstawiające **KATASTROFĘ KOLEJOWĄ i ZATONIĘCIE OKRĘTU**. — Szczegóły w programach — Cena biletu kop. Ucząca się młodzież i dzieci kop. Początek o godz. 3 po poł. — W razie niepogody zabawa zostaje odłożona do następnej Niedzieli, dnia 30 Lipca b. r. — Biletów nie rozsyła się. 2413

Miliony osób uzdrowionych!

Powagi lekarskie uznały i orzekły, że

Mydło „HERBA”

D-ra OBERMEYERA (z siostrą miłosierdzia)

jest **jedynym najpewniejszym leczniczym środkiem**, usuwającym pryszczę, łupież, wągry, liszaje, krosty, swędzenie i wszelkie nieczystości skóry.

Miliony kawałków w życiu. Tysiące podziękowań od wdzięcznych chorych i lekarzy. — Kto chce się skutecznie wyleczyć, niech żąda tylko mydła „HERBA” z marką siostra miłosierdzia na każdym kawałku, gdyż wszelkie inne — bezwartościowe fałszyfikaty.
Sprzedaż w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjnych. 941r

Nowość XX wieku!

W. Szwarcowski, Łódź, Dzielna 19.

W celu rozpowszechnienia mej firmy wyrządzenia niespodzianki moim konkurentom, sprzedaję aż do odwołania **DREWNIANE ŁÓŻKA** składane w 4-ch częściach, własnego wyrobu po rubli 8 kop. 25, z materacem rb. 5 kop. 25. Proszę zapamiętać mój adres: **W. SZWARCOWSKI, Łódź, ulica Dzielna № 19 w sklepie frontowym.** 2022

Franciszek Glugla, Łódź**Południowa 28. Telefonu 817.**

Reprezentacja na Łódź i Okolice:

1) Pierwszej w kraju i najlepiej renomowanej fabryki Cykory Ferd. Bohm i S-ki we Włocławku egz. od 1816 r. 2) Biskoptów, Wafl i Czekolady, fabryki parowej F. Anczewskiego w Warszawie. 3) Krochmala ryżowego i Błyszczą wszechświatową firmę Tow. Akcyjnego Hoffmana w Salzfien. 4) Herbat wszelkich gatunków i cen Tow. „Karawana” w Moskwie. 5) Wyborowych soków jak malinowy, wiśniowy, cytrynowy i t. p. Stefana Fricka w Radomiu. 6) Mydła Naftianego z marką fabr. „Słoń” Dr. Golcweiga, ogólnie uznanego za najlepsze. 3) 7) Świec stołowych, kościelnych i synagogałnych Braci **Krestownikowych w Kazaniu.**

Największa łódzka elektryczna fabryka palenia Kawy „Tryumf”. Największy wybór wysmienionych palonych i surowych kaw po możliwie najniższych cenach. Dla nerwowych i chorych na serce wyborowe kawy bez kofeiny w oryginalnym własnym opakowaniu. Zadać wszędzie.

UWAGA. Za wyborowe kawy firma moja odznaczoną została na wystawie wszechświatowej w Rzymie największą nagrodą „Grand Prix” i wielkim medalem złotym. 2151

Do sprzedania

10 konna półlokomobila, 5 konna maszyna parowa, transmissya, różne tokarnie, wiertarnie, heblarki, szlifierki, kowadła, płyty, śrubsztaki i inne narzędzia ślusarskie, tokarskie, kotlarskie, kowalskie, stolarskie. 2401

Fabryka maszyn J. Arkuszewski, ul. Nowa 5, telefon 40.**Biuro Reprezentacji Warszawskiego****Towarzystwa Ubezpieczeń od Ognia**

2528

przeniesione zostało

na ul. Andrzeja № 3.**Szkoła przygotowawcza koedukacyjna****HELENY CHOLEWICKIEJ**
Piotrkowska 145

przy udziale pierwszorzędnych sił pedagogicznych przysposabia chłopców i dziewczynki do szkół średnich wszelkiego typu. Informacje oraz zapisy w kancelaryi szkoły między 7½ a 8-mą po południu. 2892

— Pierwsza Chrześcijańska Lecznica — chorób zębów i jamy ustnej. —

Porada lub wyjęcie zęba 25 kop. Wyjęcie bez bólu lub plomba po 50 ko Zęby sztuczne od rb. 1 i wyżej. Korony złote i zęby sztyfowe i wszelkie reperacje po cenach umiarkowanych.

Gutzmana Eliksir i proszek do zębów są niezbędne dla utrzymania w czystości jamy ustnej. — **Łódź, Przejazd № 8.** 2573

Hemo oidy 2267

radykalnie i szybko leczy, wstrzymuje krwawienie. Zatwierdzony przez Departament Medycyny za № 4155 najlepszy środek „**RATELIN-HEBDY**” zawiera tylko środki roślinne. **Cena rb. 1.25.** SKŁAD główny: Apteka Müllera w Łodzi. Sprzedaż w składach i aptekach.

Remiza „BRISTOL”

Właśc. **A. NEUMANN** (dawn. Bartosz), wynajmuje elegancie karęty, powozy etc. na godziny, dnie i miesiące dla jazdy po mieście, do miast sąsiednich i na polowanie po cenach umiarkowanych. Staranna obsługa! Ul. Piotrkowska № 119, telefonu № 1053. 2849r

Darmo „Broń”

przeciw komarom z zapasowym pakunkiem i gabczka wysyłam każdemu przez 2 miesiące, celem rozpowszechnienia opatentow. artykułu za dołączeniem 20 kop. w markach. **M. GOLDBERG, Marszałkowska 149.** 2419—2—1

Krajowe i zagraniczne

Farby emaljowe

w różnych kolorach.

Farby olejne

gotowe do użycia.

Farby wodne, cementowe i wapienne

poleca

HURTOWO i DETALICZNIE**Skład Farb****A. Müllera,****ul. Przejazd № 4. Telefonu 18-03.**

(Obsługa fachowa).

2912